

SLOVENSKI vestnik

Letnik XXVIII.

Celovec, petek, 20. april 1973

Štev. 16 (1604)

PRESEDNIK ZSO NA ZBOROVANJU IZSELJENCEV:

Pozivamo vse demokratske sile

da se z nami postavijo v bran proti obnovitvi nacionalizma

Koroški Slovenci smo za mirno sožitje med nemško govorečim in slovensko govorečim prebivalstvom v deželi; smo za čim bolj odprto mejo med sosednjima narodoma in državama; smo za čim bolj odprto mejo v korist medsebojnega spoznavanja in zblizovanja; smo za čim bolj vsestransko sodelovanje sosednjih dežel — je poudaril predsednik Zveze slovenskih izseljencev dr. Franci Zwitter, ko je zadnjo soboto govoril udeležencem občnega zbora Zveze slovenskih izseljencev. Naši odnosi do države niso le odnosi lojalnih državljanov, marveč zavestnih članov državne skupnosti, ki se zavedajo svojih dolžnosti do njene družbene in demokratične ureditve in ki zato v okviru svojih možnosti poskušajo sooblikovati družbenopolitični razvoj v državi, v kateri živijo.

„Kot slovenska narodnostna skupnost pa se hkrati zavestno priznavamo k maličnemu narodu, katerega živ del smo in hočemo ostati. S tem nikakor ne omejujemo naših pravic, kakor je tudi v zgodovini nismo; tudi je ne omejujejo, kot ločnico med dvema državama, vendar pa v duhu sodobnih gledanj ne sme biti ločnica med narodom iste krvi. Kajti splošno mednarodno načelo je, da ima vsaka narodnostna skupnost pravico do živih stikov s svojim maličnim narodom. Iz tega načela pa sledi drugo mednarodno načelo, ki ga je formuliral v zvezi z južnotirolskim vprašanjem zvezni kancler dr. Kreisky, češ, da malični narod nima le pravice, marveč ima tudi dolžnost skrbeti za svojo manjšino. To velja za našo državo, velja pa jasno prav tako za naš malični narod. Zato z vso odločnostjo protestiramo proti očitkom, da smo nelojalni in nezvesti do države samo zaradi tega, ker se nečujemo odpovedati svojemu narodu, ker zahtevamo pravice, ki nam gredo po ustavi in mednarodni pogodbi, in ker smo se po 17 letih zamudnega reševanja naših vprašanj obrnili za pomoč na malični narod in njegovo državo.“

Človek bi pričakoval — je menil predsednik ZSO — da so ta sodobna in v listini o človekovih pravicah proglašena načela o svobodi in enakopravnosti človeka po hudih izkušnjah druge svetovne vojne postala last vsega človeštva in še posebej tistih narodov, ki so postali žrtev fašizma in nacizma. Toda na žalost moramo ugotoviti, da zlasti na Koroškem pri velikem delu našega sosednjega naroda ta načela še niso postala vodila za nove, bolj humane odnose med narodi in zlasti za odnose med obema narodoma v deželi. Kdor je spremljal dogajanja okoli 50-letnice plebiscita in potem stalno krepitev nacionalizma ter rovarjenje nacionalističnih krogov do lanskih pogromov proti dvojezičnim napisom in pravicam našega ljudstva; kdor je slišal hujskanje visokih funkcionarjev strank in oblasti v letošnji volilni borbi, ko so poznali samo eno parolo: boj proti maloštevilnim in najbolj skromnim javnim znakom naše prisotnosti na avtohtoni koroški zemlji; kdor je poslušal stara gesla o ogroženosti meje in očitke izdajstva domovine za vsakogar, ki je kakorkoli zagovarjal pravice slovenske narodnostne skupnosti; kdor

trezno presoja obnavljanje nacionalistične nestrpnosti, ki gre tako daleč, da se nacionalisti vseh strank združijo samo zato, da bi preprečili slovenskega ali vsaj do slovenske narodnostne skupnosti in njenih pravic pozitivno nastrojeno župana — kdor je vse to doživljal, ta nikakor ne more mirno gledati v bodočnost.

„Koroški slovenski izseljenci zato s tega zbora pozivamo vse demokratske sile sosednjega naroda, da se z nami postavijo v bran proti obnovitvi nacionalizma ter proti načrtom in dejanskim poskusom zbrisati našo narodnostno skupnost z domače zemlje. Kakor pred 30 leti, tako nemški nacionalisti tudi danes nečemo priznati prisotnosti našega človeka ter hočejo ustrahovati vsakogar, ki kljub vsemu pritisku neče kloniti in ostane zvest svojemu rodu in svojemu jeziku. Pozivamo demokratske sile v deželi, da se nacionalističnim težnjam skupaj z nami postavijo v bran posebno zaradi tega, ker smo mnenja, da je sporna vprašanja mogoče za-

dovoljivo reševati le v znosnem vzdušju, nikakor pa ne pod pritiskom groženj in dejanskega zapostavljanja ter odrekanja slehernih pravic, kakor se to dogaja v zadnjem času.“

Predsednik ZSO je nato izjavil, da smo koroški Slovenci prav zaradi tega tudi odklonili sodelovanje v komisiji za dvojezične napise, ker je ta komisija bila ustanovljena pod pritiskom nacionalističnih sil, ki tudi v njej poskušajo uveljaviti svojo moč. Zato ne moremo razumeti izjave funkcionarja osrednje slovenske organizacije, ki je smatral za potrebno, da daje nacionalistom podporo. Treba je samo pogledati po naših vaseh, pa vemo, kakšnega mišljenja so nemški nacionalisti; zato tudi morda zmerne besede v komisiji nikakor ne odtehtajo dejanske protislovenske politike teh krogov. Tudi ne moremo razumeti potrebe, da nekdo prosi za odpuščanje zaradi krivic, ki smo jih Slovenci baje storili sosednemu narodu, kajti takih krivic nikdar v zgodovini nismo delali. Prav tako pa ne razumemo izjav visokih predstavnikov oblasti in samega namestnika deželnega glavarja, ki poziva državnega pravnika, naj ne ukrepa proti kršilecema zakona o dvojezičnih napisih. To je nevarna pot za državo, ki hoče biti pravna in se le premnogokrat postavlja kot vzor drugim.

V svojem govoru se je predsednik ZSO odločno izrekel proti vsaki obliki ugotavljanja manjšine. Na-

VESELE
VELIKONOČNE
PRAZNIKE
VSEM BRALCEM,
SODELAVCEM
IN
PRIJATELJEM

želita

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
Slovenskega vestnika

glasil je, da tako ugotavljanje ni potrebno, saj so isti nacionalistični krogi, ki danes nočejo vedeti, kje živimo Slovenci, pred tridesetimi leti našli vsako našo vas, ko so izseljevali naše ljudi in ropali našo imovino. „Vse kaže, da imajo zelo kratek spomin, kadar gre za krivice, ki so bile storjene našemu ljudstvu. Če pa govorijo stalno o nevarnosti za mejo, jim povemo, da je najmočnejši garant za mirno in nedotakljivo mejo zadovoljno in polnopravno ljudstvo, največja nevarnost za mejo pa nebrzdan nacionalizem, ki onemogoča znosno rešitev manjšinskega vprašanja.“

Kot pristaši sodobnega reševanja odprtih vprašanj koroški Slovenci za reševanje manjšinskih problemov odklanjamo politiko sile, nasilja, pritiska in dinamita in smo to dokazali kljub stalnemu izzivanju s strani nemških šovinistov, je poudaril dr. Zwitter. Na to je treba opozoriti, ker nam hočejo očitati, da nismo pripravljeni za konstruk-

tivno reševanje našega vprašanja. Svojo pripravljenost smo vedno pokazali ter smo vladi in pristojnim oblastem posredovali številne tozadavne predloge. Zato pozdravljamo sklep zveznega kanclerja, da le uresniči našo svoječasno pobudo, ko hoče zdaj neposredno prizadeto manjšino v posebni komisiji zvezne in deželne vlade ter predstavnikov naših osrednjih organizacij nadaljevati prizadevanja za rešitev naših odprtih vprašanj. Pri tem smo realni dovolj, da vidimo težkoče, ki jih ima oblast z nacionalisti, vendar mislimo, da nepremagana preteklost ne more biti vzroka dovolj za neizpolnjevanje jasnih določil državne pogodbe.

Ob koncu svojih izjav je predsednik ZSO omenil še trenutna pogajanja za dokončno popravilo škodljivosti fašizma in oškodovanec druge svetovne vojne ter poudaril, da je pri reševanju tega vprašanja treba upoštevati tudi slovenske izseljence. Zavedamo pa se, da gre pri tem le za popravilo materialne škode, medtem ko duhovne škode, ki jo je utrpel naš v času nacizma na smrt obsojeni narod, sploh ni mogoče popraviti v vsem njenem obsegu. Zato zahtevamo, da bi se za zagotovitev našega obstoja in nadaljnega vsestranskega razvoja popravila vsaj delno čimprej s tem, da vlada končno reši vsa odprta vprašanja člena 7 ter nam formalno in dejansko zagotovi pravice, ki nam gredo.

„Ta naša zahteva je upravičena tembolj, ker smo darovali za listino naših pravic ogromno žrtv, med katerimi se letos ob 30-letnici njihove smrti še posebej spominjamo obglavljenih žrtv iz Sel in Zelezne Kaple. Njihova poslovilna pisma in zadnje besede, predno so šli v južnoško smrt, so za nas opomin in opozorilo, da naj nikdar ne klonemo. Za svobodo in enakopravnost se je treba nenehno boriti, kajti zvestoba narodu, materini govori in izročilom očetov ter ljubezen do doma so vrednote, za katere se izplača žrtvovati — če je potrebno — tudi življenje. Naj bo naše zagotovilo njim, da hočemo posnemati njihov zgled in se prav tako vneto boriti za pravice, kakor so to storili oni, da se na ta način oddolžimo njihovi žrtvi ter jim s svojim delom za obstoj in razvoj naše narodnostne skupnosti na domači zemlji postavimo živ spomenik.“

PREDSTAVNIK SR SLOVENIJE PONOVO ZAGOTAVLJA:

Vso podporo koroškim Slovencem v njihovem boju za dosego popolne zaščite

Na seji republiškega zbora slovenske skupščine v torek prejšnji teden je na vprašanje poslanca Ivana Krefta, ali koroški Slovenci še vztrajajo, da se njihovo vprašanje internacionalizira in kakšno je stališče izvršnega sveta do te zahteve, v imenu izvršnega sveta SR Slovenije odgovoril ravnatelj urada za zunanjo politiko Marko Kosin.

Med drugim je Marko Kosin poudaril, da izvršni svet ob dogodkih na Koroškem predvsem skrbi, ker protijugoslovanske šovinistične in nacionalistične sile organizirano ustvarjajo na Koroškem vzdušje nestrpnosti do slovenske narodnostne skupnosti, kar med manjšino vnaša negotovost glede varnosti njenega življenja, imetja in perspektive obstanka. Kljub opozorilom manjšine, demokratičnih sil in Jugoslavije te sile delujejo povsem neovirano, čeprav bi avstrijske oblasti morale na podlagi izrecnih določil državne pogodbe zoper njih ukrepati in jim onemogočiti takšno delovanje.

Poleg tega — je dejal Marko Kosin — te sile s kampanjo zoper izpolnjevanje mednarodnih obveznosti republike Avstrije o zaščiti slovenske in hrvaške manjšine v bistvu skušajo izsiliti revizijo državne pogodbe v celoti. Predvsem pa izpolnjevanje oziroma neizpolnjevanje obveznosti državne pogodbe do manjšin postaja predmet medstrankarskega boja, obračunov, nesprejemljivih kompromisov na škodo manjšine, čeprav je povsem jasno, da je izpolnjeva-

nje državne pogodbe v celoti in v vsaki točki trajna in nepreklicna mednarodna obveznost republike Avstrije.

Zato je Jugoslavija zahtevala in bo tudi vnaprej odločno vztrajala, da republika Avstrija izpolnjuje državno pogodbo, konsekvenco in v celoti, vključno z obveznostmi do manjšin.

Vprašanje koroških Slovencev — je potem naglasil Marko Kosin — je v bistvu internacionalizirano od oktobra 1972, ko so se predstavniki manjšine obrnili na Jugoslavijo po pomoč. Je predmet stalnega obravnavanja med jugoslovansko in avstrijsko vlado, o čemer pričata tudi dve jugoslovanski diplomatski noti avstrijski vladi, v katerih je Jugoslavija zahtevala izpolnjevanje obveznosti državne pogodbe, onemogočanje protislovenske dejavnosti ter ukrepe za izboljšanje položaja manjšin.

Posebej je Kosin opozoril tudi na skupno sporočilo, sprejeto ob obisku delegacije koroških Slovencev na republiškem izvršnem svetu januarja letos, ki poudarja, da bosta Slovenija in Jugoslavija odločno podpirali z vsemi političnimi in mednarodnimi sredstvi, vključno z internacionalizacijo, prizadevanje koroških Slovencev, da v okviru republike Avstrije dobijo popolno manjšinsko zaščito, ki jim gre po državni pogodbi in drugih mednarodnih aktih, kot tudi po določilih avstrijske ustave.

OBČNI ZBOR ZVEZE SLOVENSKEGA IZSELJENCEV:

Kjer so nas izseljevali

povsod tam koroški Slovenci
živimo tudi danes

Tudi letos smo se za obletnico zločinkega izseljevanja zbrali na občnem zboru Zveze slovenskih izseljencev, da skupaj obudimo spomin na dobo, ko je bil naš narod obsojen na smrt, in še posebej na dan, ko so smrtno obsodbo začeli množično izvajati. Med najbolj črne dogodke v naši zgodovini upravičeno štejemo tiste aprilske dni leta 1942, ko so na povelje podivjanega šovinizma in po zločinskih načrtih naših narodnih nasprotnikov odpeljali z rodne zemlje ob Zilji, na Rožu, na Gurah in v Podjuni številne naše družine samo zaradi tega, ker so ljubile svoj jezik in ostale zveste izročilom svojih prednikov.

Spomin na takratne dogodke napolni človeka z grozo nad podivjanostjo duhovnih očetov tega nasilja. Če pa pomislimo, da so bili pobudniki in izvajalci tega največjega zločina nad koroškimi Slovenci sodeželani, ki deloma tudi še danes navdihujejo in usmerjajo sicer majhen, v narodnostnih vprašanjih vendar zelo vpliven del koroškega javnega mnenja, potem nam postane jasno, da naše vsakodnevno srečanje ne sme veljati samo spominu, ampak mora biti predvsem tudi opomin. Opominjati nas mora, da ostanemo budni: da ljubosumno čuvamo pridobitve boja nas in naših prednikov in da skrbno spremljamo dogodke, ki smo jim priča danes.

Tako je v svojem poročilu dejal tajnik Rado Janežič na občnem zboru Zveze slovenskih izseljencev, ki je bil minulo soboto 14. aprila, za obletnico izseljevanja, v celovški Delavski zbornici in katerega se je udeležil tudi jugoslovanski generalni konzul Bojan Lubej. Zastopniki izseljeniških družin iz številnih krajev južne Koroške so se — kakor vsako leto v tem času — zbrali na tradicionalnem srečanju, da se spomnijo skupnega trpljenja v dobi nacističnega nasilja.

Posebej je veljal spomin umrlim sotrpinom in ta spomin je — kakor je v uvodni kome-moraciji naglasil Janko Ogris — „tudi opomin, da zvesto čuvamo našo izseljeniško zavest, da ostanemo zvesti tistim vrednotam, za katere smo pred dobrimi tridesetimi leti skupaj trpeli in se borili — zvesti svojemu narodu, zvesti materinemu jeziku, zvesti domači zemlji“. Pri tem je dejal, da spomin velja vsem žrtvam nacističnega nasilja in borbem za pravice slovenskega naroda na Koroškem. Zlasti pa velja selskim žrtvam, ki so pred tridesetimi leti šle v mučeniško smrt, da bi mi živeli v svobodi.

V svojem poročilu je tajnik ZSI spomnil na lanskoletno jesen in dejal, da smo doživeli eskalacijo nemškega nacionalizma, ki je zaradi peščice nedolžnih dvojezičnih napisov spet enkrat povsem razgalil svoje ogabno lice. „Jesen 1972 bo ostala v zgodovini Koroške zapisana kot eno izmed najbolj sramotnih obdobij, kajti v tistih nekaj dneh, ko so bile naše vasi prizorišče pogromov in vandalskega divjanja nacionalističnih ter

neonacističnih elementov, je domača in mednarodna demokratična javnost z zaprepazanjem spoznala, kako močna še je v tej deželi narodnostna nestrpnost, kako zakoreninjena je še miselnost, ki je že enkrat rodila zločinske načrte za fizično iztrebljenje slovenskega življa.“

Dogodki lanske jeseni pa so imeli — kakor je dejal tajnik ZSI — tudi svojo pozitivno stran: Kakor smo koroški Slovenci najbolj živo izpričali svoj obstoj prav tedaj, ko so mislili, da so nas z izselitvijo zbrisali s koroške zemlje, tako je tudi zadnje divjanje nemških nacionalistov le utrdilo upornost našega človeka. Poleg tega pa smo bili deležni globokih simpatij in podpore tako matičnega in vseh jugoslovanskih narodov, kakor tudi širokih demokratičnih sil v Avstriji. Pri tem je posebej naglasil solidarnost, ki so jo našemu boju izrazile številne organizacije borcev proti fašizmu ter žrtev nacističnega nasilja. Po drugi strani pa pri merodajnih oblasteh žal nismo našli takšnega razumevanja. Nerazumljiva pasivnost varnostnih organov je nacionalistične atentatorje le še spodbujala k nadaljnjim protizakonitim dejanjem in se je „vojna proti tablam“ — kakor so nekateri imenovali te žalostne, za pravno državo in za civilizirano družbo skrajno sramotne dogodke — dejansko končala šele tedaj, ko je padel tudi zadnji dvojezični napis.

Kako nevarno je sleherno popuščanje tistim silam na Koroškem, ki z zlorabljanjem narodnostnih in domovinskih čustev skrbijo za emocionalno zastrupljanje političnega o-

zračja, pa je pokazal tudi letošnji volilni boj, ko je združena desnica OVP in FPÖ ob izdatni podpori Heimatdiensta in ostalih nacionalističnih krogov skušala občinske volitve prefunkcionirati v nov plebiscit proti pravicam koroških Slovencev in proti mirnemu sožitju v deželi. Končno pa opazimo to tudi v pojavih okoli tako imenovane študijske komisije za vprašanja slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem, ki se — kakor vse kaže — vedno bolj zapleta v mreži, katero so postavili nacionalistični krogi s svojo zahtevo po ugotavljanju manjšine.

„Ravno k temu vprašanju pa smo koroški Slovenci že ponovno zavzeli jasno stališče,“ je dejal tajnik ZSI. „Ne dvomimo smo povedali, da odločno odklanjamo kakršnokoli ugotavljanje. Ob obletnici zločinkega izseljevanja pa bivši slovenski pregnanci še posebej poudarjamo: Kjer so nas izseljevali leta 1942, povsod tam koroški Slovenci avtohtono in strnjeno živimo tudi danes. Če so takrat točno poznali vsako vas in vsako našo družino, potem morajo tudi danes vedeti, kje živimo in kje morajo biti uveljavljena določila člena 71 Ljudstva, ki se je v najtežji dobi svoje zgodovine uprlo smrtni obsodbi ter si s trpljenjem in z oboroženo borbo priborilo pravico do obstoja in vsestranskega razvoja, tega ljudstva tudi danes ni mogoče s še tako prefriganimi računi in zapletenimi enačbami zbrisati z njegove podedovane zemlje.“

Udeležencem občnega zbora je spregovoril tudi predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter. Zavzel je stališče k raznim aktualnim vprašanjem naše narodnostne skupnosti ter objavljamo na posebnem mestu povzetke njegovih izjav.

V naslednji diskusiji je prišla do izraza živa izseljeniška zavest. Poudarjeno je bilo, da moramo ohraniti živ spomin na čase, ko so nas preganjali, mučili in pobijali. Resnico o tej strašni dobi moramo povedati predvsem mladini, ki ne ve, kaj se je dogajalo in kaj so morali pretrpeti njeni starši. V tej zvezi je bilo kritično ugotovljeno, da ravno v šoli, ki bi morala mladino seznaniti tudi in predvsem s tem obdobjem zgodovine, o vsem tem molčijo in tako zanemarijo pravo državljansko vzgojo. Zato pa moramo sami skrbeti, da bomo spomin na takratne čase prenesli na mlado generacijo, ker le tedaj če bo poznala resnico, bo tudi mladina znala ceniti pridobitve boja, bo ostala zvesta idealom, za katere so njeni predniki doprinesli toliko žrtv.

Med diskusijo je bilo govora tudi o današnjih problemih naše narodnostne skupnosti in še posebej o dogodkih in pojavih okoli letošnjih občinskih volitev. Poudarjeno je bilo, da naših vprašanj ne smemo gledati ločenih od splošnega dogajanja v deželi in v svetu, kajti najbolj nevarna bi bila ožina, ki bi nas zavedla v izolacijo. Pri tem je bilo soglasno ugotovljeno, da pri desničarskih silah, ki so se spet enkrat združile proti nam in našim pravicam, koroški Slovenci nimamo kaj iskati. Zato bi bilo napačno, če bi zdaj še mi mahnili po tistih, ki so pokazali vsaj malo pripravljenosti za reševanje naših problemov. To nikakor ne pomeni zapirati oči pred dejstvom, da so tudi v vrstah naprednih demokratičnih sil ljudje, ki so zastrupljeni z nacionalizmom; vendar pa moramo iskati podporo pri tistih, ki imajo vsaj nekaj razumevanja za naše težnje, ker le v naslonitvi na demokratične množice bo zagotovljen obstoj našega ljudstva.

Na osnovi govorov in diskusije je bila sprejeta resolucija, ki jo je ZSI poslala zveznemu kanclerju Kreiskemu, v prepisu pa tudi finančnemu ministru Androschu ter deželnemu glavarju Simi (besedilo resolucije objavljamo posebej — op. ured.). Ob koncu pa je občni zbor ponovno izrekel zaupanje dosedanjemu odboru, katerega predsednik Lovro Kramer je zborovanje zaključil s pozivom: Ostanite zvesti svojemu narodu, kajti le zvestoba je jamstvo za naš obstoj!

POŠIROKEM SVETU

BEOGRAD. — Ta teden je bival na večdnevem uradnem obisku v Jugoslaviji zahodnonemški kancler Brandt, ki je imel pogovore s predsednikom zveznega izvršnega sveta Bijedičem in drugimi jugoslovanskimi državniki, sprejel pa ga je tudi predsednik republike Tito. Obisku so tako v obeh državah kakor tudi v mednarodni javnosti pripisovali izredno važen pomen. Pri pogovorih so obravnavali številna jugoslovansko-nemška vprašanja, prav tako pa so izmenjali mnenja tudi o perečih mednarodnih problemih.

BERLIN. — V Buchenwaldu, nedaleč od Weimarja, so obhajali 28-letnico osvoboditve tega zloglasnega nacističnega koncentracijskega taborišča. Za to priložnost se je zbralo več tisoč prebivalcev iz Vzhodne Nemčije in preživelih taboriščnikov iz mnogih evropskih držav. V tem taborišču so nacisti pobili 56.000 ljudi. Proti koncu vojne so se preživeli taboriščniki z napadom na straže rešili iz buchenwaldskih zidov ter odstranili električne in minirane žice.

LONDON. — Pokrajinske in občinske volitve v Angliji so se končale s prepričljivo zmago opozicijske laburistične stranke, ki je v mnogih pokrajinskih parlamentih in občinskih odborih premagala vladajoče konservativce. V celoti so dobili laburisti 1619 mandatov, konservativci 1380 mandatov, liberalci 213, valizijski nacionalisti 12 in druge skupine 25 mandatov. Večino so dosegli laburisti v 17 pokrajinah, medtem ko so jo konservativci obdržali le še v dvanajstih. Posebno boleč poraz so konservativci utrpeli v Londonu, kjer so nazadovali od 65 na 32 mandatov, laburisti pa so število svojih odbornikov povečali od 35 na 58. Izid volitev predstavlja ostro kritiko politike sedanje konservativne vlade.

BEOGRAD. — Prejšnji teden so v Beogradu parafirali izvedbeni sporazum k jugoslovansko-avstrijski pogodbi o kulturnem in znanstvenem sodelovanju med obema državama. Sporazumeli so se o poglobitvi kulturne izmenjave, o izmenjavi visokošolskih profesorjev in lektorjev, o dodelitvi štipendij, o sodelovanju pri znanstvenih projektih, prav tako pa tudi o sodelovanju na področjih glasbe in upodabljačije umetnosti. Po nedavnem sporazumu o medsebojnem priznavanju srednješolskih maturitetnih spričeval je ta pogodba nadaljnji korak v smeri poglobljanja dobrososedskih odnosov med Avstrijo in Jugoslavijo.

WASHINGTON. — Ameriški predsednik Nixon je ukazal vojnemu letalstvu zopetno bombardiranje v Indokini. Najprej je ameriški vojni stroj segel na Kambodžo, potem pa še na Laos. Kljub sporazumu o prekinitvi sovražnosti torej spet padajo ameriške bombe na težko preizkušeno prebivalstvo v daljni azijski deželi. V ameriških krogih poudarjajo, da je do novega bombardiranja prišlo zato, ker so severno-vietnamske enote prešle v ofenzivo proti Laosu, vendar pa Američani sami postavljajo svoje trditve na glavo ter dokazujejo, da jim v resnici gre edino za to, da bi obdržali na oblasti osovražen protiljudski režim. Zaradi novega bombardiranja so predsednika Nixona ostro kritizirali tudi številni ameriški politiki, ki mu očitajo, da je njegova odločitev „nevarna in neumna“.

PRAGA. — Po izjavi namestnika češko-slovaškega zunanjega ministra Jirija Götza so pogajanja o sklenitvi češkoslovaško-zahodnonemškega sporazuma o normalizaciji odnosov med obema državama privedla do bistvenega napredka, tako da bi morda že letos junija podpisali pogodbo med Bonnom in Prago. Doslej so normalizacijo odnosov ovirala nesoglasja glede tako imenovanega Münchenskega sporazuma iz leta 1938, ki ga Zahodna Nemčija ni bila pripravljena anulirati, kakor je to zahtevala Češkoslovaška.

GOSTIVAR. — Na obronkih Šar planine od Mavrova do Tetova bodo letos dogradili sistem kanalov, predorov in drugih objektov. Po načrtu „Šarske vode“ bodo z omenjenimi objekti, ki jih gradijo na dolžini 62 kilometrov ter 1250 do 1400 metrih nadmorske višine, prestregli vodovje s Šar planine in ga speljali na turbine hidroelektrarn Mavrovo, kjer bodo s tem pridobili 210 milijonov kilovatnih ur električne energije. Nove turbine za Mavrovo, katerega zmogljivost se bo povečala za 182 megavata, sta izdelali podjetji „Rade Končar“ iz Zagreba in „Litostroj“ iz Ljubljane; instalacijska dela pa je opravila „Iskra“ iz Kranja. Mavrovske elektrarne delujejo povsem avtomatizirano, tako da bo njihovo obratovanje nadzoroval en sam človek.

RESOLUCIJA

sprejeta na občnem zboru
Zveze slovenskih izseljencev
dne 14. 4. 1973 v Celovcu

Bivši slovenski pregnanci, zbrani na občnem zboru Zveze slovenskih izseljencev dne 14. aprila 1973, ob obletnici množičnega izseljevanja koroških Slovencev v času nacizma in po pretresu današnjega položaja na Koroškem ugotavljamo:

Dobrih 30 let po nacističnem poskusu fizičnega iztrebljenja koroških Slovencev se na Koroškem med delom nemškega prebivalstva poraja spet podobna, Slovincem sovražna nacionalistična miselnost. Pri tem opozarjamo na dogodke lanske jeseni, ko je po skromnem začetku izvajanja določil državne pogodbe o dvojezičnih napisih prišlo do pogromov proti naši narodnostni skupnosti. Še posebej pa opozarjamo na pojave v letošnjem volilnem boju, ko so tudi odgovorni politiki OVP in FPÖ hujskali proti koroškim Slovincem in njihovim pravicam. Slišati je bilo celo grožnje s ponovno izselitvijo našega ljudstva s podedovane zemlje ter očitke nelojalnosti samo zaradi tega, ker smo ostali zvesti svojemu jeziku in svoji narodnosti.

Grožnje iz ust visokih predstavnikov oblasti nikakor ne smemo podcenjevati, zaradi česar opozarjamo vlado na te pojave in dogodke, ki gotovo ne koristijo mirnemu sožitju v deželi in nadaljnjemu razvoju demokracije. Z vsjo odločnostjo protestiramo proti takemu zastrupljanju političnega ozračja in zahtevamo, da pristojne oblasti končno ukrepajo proti krivcem in njihovim duhovnim očetom. Predvsem pa pričakujemo, da bo čimprej sprejeto kazenskozakonsko določilo, ki bo onemogočalo nadaljnje hujskanje na narodnostno mržnjo.

Koroški Slovenci smo v naši državi poleg Židov in ciganov edini, ki smo kot narodnostna skupnost postali žrtev nacističnega nasilja ter utrpeli ogromno duševno in materialno škodo. Z dosedanjimi odškodninskimi ukrepi ta škoda še zdaleka ni popravljena. Zato tudi koroški slovenski izseljenci zahtevamo, da se nas vključi v okvir dokončne poravnave škode žrtvam nacizma in oškodovancem druge svetovne vojne, ki je trenutno predmet pogajanj in pripravljenosti v finančnem ministrstvu.

Po urnitvi v domovino slovenski izseljenci nismo gojili maščevalnih misli, marveč smo se takoj pozitivno vključili v obnovitveno delo ter s svojim zmernim zadržanjem posebno prispevali tudi k demokratični obnovi družbe in razvoju dobrega sožitja med obema narodoma v deželi. Zato upravičeno pričakujemo, da bo vlada upoštevala ta naš doprinos ter ugodila našim utemeljenim zahtevam.

Strokovno znanje - pogoj za gospodarski napredek

Kmetijska šola v Podravljah zaključila šolsko leto 1972-73

Kmetijska strokovna šola za fante v Podravljah je konec marca zaključila šolsko leto 1972-73. Absolventi in učenci prvega letnika so se vrnili na svoje domove, kjer bodo staršem brez dvoma v veliko oporo pri delu in zlasti pri reševanju strokovnih vprašanj domače kmetijske proizvodnje. To posebej velja za absolvente, ki so med dveletnim strokovnim šolanjem pridobili osnovno in specialno znanje iz vseh področij kmetijskega proizvodnega procesa.

Kako važna je strokovna izobrazba za sodobnega kmetijskega pridelovalca, čuti sleherni gospodar ob vsakem ukrepu in ob vsaki večji odločitvi na svoji kmetiji.

Ni še dolgo od tega, ko je v ospredju kmetovega dela in prizadevanja stala proizvodnja onih dobrin, ki so bile potrebne za preživljanje lastne družine. Na tej stopnji kmetijske proizvodnje so za gospodarski obstoj kmetije v glavnem zadoščale podedovane in pridobljene izkušnje ter zlasti pridne roke kmečkih ljudi.

Razvoj industrijske družbe pa je bistveno spremenil pogoje življenja in dela kmečkega človeka. V ospredju kmetijske proizvodnje je spredel trg z vsemi zakonitostmi in zahtevami konzumne družbe. Kmet je moral opustiti naturalno in polnaturalno proizvodnjo in se preusmeriti v tržnega proizvajalca. K temu so ga silile spremenjene okoliščine, ki so od njega terjale večje družbene dajatve, večje potrebe po tehničnih in reprodukcijskih sredstvih itd. Ta preobrazba je kmečkega proizvajalca spravila v odvisnost ne le od trga, marveč tudi od denarja.

V spremenjenem proizvodnem sistemu kmet ni več izhajal s podedovanimi in pridobljenimi izkušnjami. Tržno gospodarstvo ga je sililo, da je svoj pridelovalni proces zasnoval in usmerjal na trdnjših osnovah: na dognanjih in dosežkih znanosti in tehnike. Da bi bil kos spremenjenim proizvodnim nalogam, si je moral kmet osvojiti pogoje, ki jih ne more in sme reševati stihijno, nestrokovno in odmaknjeno od pridelovalnih priključnosti kmetije. Pri tem mora raz-

členjevati zamotan kompleks obratno-gospodarskih in tehnično-proizvodnih ter organizacijskih vpra-

Matej Bor šestdesetletnik

Znani slovenski partizanski pesnik Matej Bor (Vladimir Pavšič) je zadnjo soboto praznoval svoj 60-letni življenjski jubilej.

Ime Mateja Bora je neločljivo povezano z narodnoosvobodilnim bojem slovenskega naroda. Ustvaril je vrsto pesmi, ki so jih ljudje prepisovali, jih ilegalno širili in iz njih črpali nove moči za junaški boj proti tujim okupatorjem.

Po vojni se je Matej Bor povsem posvetil književnemu delu, kjer se je uveljavil kot pesnik in pisatelj, dramatik, satirik, pisatelj scenarijev in kot prevajalec Shakespeara.

Cankarjeva založba v Ljubljani je ob 60-letnici Mateja Bora izdala prvo knjigo njegovih izbranih del, ki bodo v celoti obsegala štiri knjige.

šanj. Gre za vprašanja preusmeritve, poenostavitve in specializacije kmetijske proizvodnje, nadalje za vprašanja optimalne mehanizacije proizvodnih postopkov, za pravilno izvajanje agrotehničnih ukrepov, za proučevanje zahtev trga in za neštete druge ukrepe, katerih pravilno in racionalno izvajanje terja od poedinega proizvajalca obsežno strokovno znanje.

PRIZADEVANJA KMETIJSKE STROKOVNE ŠOLE V PODRAVLJAH

Odgovarjajoč svoji funkciji strokovno-izobraževalnega središča, je

kmetijska šola v Podravljah tudi v preteklem šolskem letu zastavljala vse svoje sile, da bi učencem posredovala kompleksno znanje iz vseh področij kmetijske proizvodnje. Ta svoja prizadevanja je v preteklem šolskem letu bolj kot doslej osnovala na sodobnih avdio-vizualnih učnih pripomočkih in metodah, ki zagotavljajo najučinkovitejšo dojemanje učne snovi.

Šola zdaj razpolaga z lastnim filmskim projektorjem, diaskopom, episkopom in dvema diaskriptorjema. Ti tehnični pripomočki omogočajo tako imenovani avdio-vizualni pouk, to je pouk, pri katerem se učno snov posreduje tako v besedi kakor tudi v sliki. Ta metoda sloni na spoznanju, da si človek največ zapomni tedaj, če dobi neko snov posredovano v besedi in sliki.

S pomočjo imenovanih pripomočkov so učitelji predvajali učencem tekom šolskega leta 87 strokovnih in 36 splošno-izobraževalnih filmov, diapozitivne serije k številnim poglavjem strokovnih predmetov in zgoščeno učno snov na folijah diaskriptorjev.

Mimo tehničnih učnih pripomočkov so prizadevanja kmetijske šole po čimbolj kvalitetni strokovni vzgoji dopolnila tudi posebna strokovna predavanja, tečaj iz varilne tehnike in ogledi naprednih kmetij. Le-ti so zlasti omogočili proučitev vpliva specifičnih proizvodnih činiteljev na ureditev kmetijske proizvodnje v čisto določenih proizvodnih pogojih.

Kmetijski šoli v Podravljah pa ne pripada zgolj funkcija posredovanja strokovnega znanja kot podlage za individualni uspeh in obstoj poedine kmetije, njeno delovanje vključuje tudi skrb za etični obstoj kmečke družine in kmečkih ljudi. Ta vloga podraveljske kmetijske šole, ki sloni na povezovanju gospodarskih in narodnih značilnosti in postavljanje le-teh v naš specifični prostor, ji daje one kvalitete vrednote, katere ne bi smel prezreti noben član naše narodne skupnosti.

PRIJAVLJAJMO SVOJE SINOVE V KMETIJSKO ŠOLO V PODRAVLJAH

Ne bo prerano, če že ob izteku šolskega leta 1972/73 pozovemo

Orkester RTV Ljubljana je povsem navdušil celovško občinstvo

V žal le do polovice zasedeni veliki dvorani celovškega Doma glasbe je zadnji petek večer gostoval simfonični orkester RTV Ljubljana. Dokaj slaba udeležba gre v veliki meri na račun organizacijskih pomanjkljivosti, pri čemer je časovno sovpadanje z raznimi drugimi kulturnimi in umetniškimi prireditvami gotovo daleč pressegalo tovrstne "zmogljivosti" Celovca.

Sicer pa je radijski orkester iz Ljubljane dobro znan in priznan tudi na Koroškem. Tokrat je s svojim nastopom spet povsem navdušil občinstvo, kateremu je pod vodstvom svojega dirigenta Sama Hubada posredoval zanimiv izbor koncertantne glasbe.

Ljubljanski gostje so najprej predstavili domačo slovensko glasbeno umetnost, namreč sonatino za godala Uroša Kreka. Kot avstrijska krstna izvedba je sledila sinfonia brevis celovškega glasbenega pedagoga Ericha Opitzja. V Roberta Schumanna koncertu za orkester in violončelo so poslušalci spoznali mladega, izredno nadarjenega solista Miloša Mlejnika. Svoj koncert je orkester zaključil s skladbo "La Mer" Claudea Debussyja.

Izvajanje posameznih del je bilo na visoki ravni, ki smo je pri ljubljanskem orkestru in njegovem dirigentu vajeni že od raznih prejšnjih gostovanj. To je res polnokrvna glasba, ki mora navdušiti še tako razvajenega poslušalca. Zato je razumljivo, da so bili gostje tudi tokrat deležni navdušenega aplavza hvaležne publike.

vse slovenske kmetovalce, katerih sinovi-nasledniki so dorasli za kmetijsko šolo, da upoštevajo vlogo in pomen slovenske kmetijske šole, ki kot strokovna ustanova naše narodne celote nudi najboljše jamstvo za gospodarsko in narodnostno uveljavljanje slovenskih kmečkih ljudi.

Odločitev za kmetijsko šolo v Podravljah bi morala biti tem lažja, ker je le-ta s priznanjem statusa javnosti pridobila vse pravice, ki pripadajo tudi ostalim kmetijskim šolam na Koroškem. Med te pravice sodijo:

- polno priznanje kvalifikacije absolventov, vključno pravice nadaljevanja šolanja na višjih kmetijskih šolah in nastopa k pošolskim strokovnim izpitom;

- pravica staršev do zakonitih šolskih in internatskih podpor;

- pravica staršev do povrnitve voznih stroškov na relaciji bivališče-šola;

- pravica učencev do brezplačnih strokovnih knjig.

Tisti krogi, ki podraveljski kmetijski šoli zanikajo pravice, zajamčene z odlokom ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo št. 48.408-5b/1/71, ki pritiskajo na slovenske kmečke ljudi in jim grozijo z izgubo pravice do subvencij, pocenjenih kreditov in strokovne podpore, se poslužujejo protizakonitih prijemov z edinim ciljem, da bi slovenski kmetijski šoli odtujili naraščaj in tako onemogočili njeno delovanje. Zato mora biti naloga nas vseh, da odločno zavrnemo vsakršne poskuse naših narodnih nasprotnikov, da nas oropajo pravic, za katere so se borili že naši predniki in za katere smo koroški Slovenci tudi v zadnji vojni doprinesli ogromne krvine in materialne žrtve v boju proti nacističnemu nasilju, s tem pa tudi za osvoboditev in zopetno vzpostavitev demokratične avstrijske republike.

Klub koroških študentov

S posebnim koroškim večerom, ki so se ga udeležili tudi zastopniki dijakov in profesorjev slovenske gimnazije v Celovcu, je Klub koroških študentov v Ljubljani proslavil svoj 20-letni jubilej. Hkrati z obletnico kluba pa so počastili tudi 15-letnico delovanja koroškega akademskega okteta.

Na jubilejni svečanosti je član izvršnega sveta SR Slovenije inž. Franc Razdevšek podelil klubu red zaslug za narod s srebrno zvezdo, s katerim ga je odlikoval predsednik republike Tito. Enako odlikovanje je prejel tudi vodja akademskega okteta Ciril Krpač, medtem ko so člani okteta dobili Gallusove značke.

Klub koroških študentov in koroški akademski oktet imata veliko zaslug tudi za tesno povezavo med matičnim narodom in Slovenci v Avstriji, zato jima k visokim odlikovanjem iskreno čestitamo.

TONE SVETINA

173

UKANA

DRUGA KNJIGA

Iz kleti razbite hiše je prišel violas stavec. Zakolovratil je čez cesto, kjer je zvenčala toča izstrelkov, in stekel v goreč hlev odvezovat živino. Preplašene živali — krave, konji in prašiči — so bežale med zavesami dima in prahu, se zapletale v žične ovire in padale smrtno zadete. Iz hleva je planila živa bakla — stavec, ki je reševal živino. Zbežal je proti hišam, ki še niso gorele. Za čudo ga ni zadela nobena krogla.

Brigadni komandant Karel je razporedil bataljone po obronkih kotla nad Godovičem, ki je bil napadeni postojanki najbližji. Njegove zasede so zapirale ceste, poti in steze, ki so iz doline vodile na planoto.

Bataljon komandanta Orlova je zajezil glavno cesto iz smeri Idrije na odseku, kjer se je združevala s cesto iz Godoviča. Bataljon je bil prenočil na položajih. Ob prvem svitu, še preden se je začel napad, so popravili razpored strojnic in strelcev ter zgradili zaklone iz kamenja, ki ga je bilo obilo na kraških tleh starega gozda.

Orlov in Gorazd sta bila vsak na eni izmed kritičnih točk obrambe. Gorazd se je namestil pod debelo bukev vrh grebena, od koder je bilo videti globoko v kotlu hiše postojanke. Naspal se je in se zbudil svež, pripravljen. Čeprav se je Orlov vsaj na videz unesel, je Gorazd čutil, da se odnosi nadrejenih do njega polagoma ohlajajo. Spoznal je, da človeku prinaša nesrečo že to, če mu drugi pre-

več zaupajo, še huje pa je, če mu zaupajo premalo. Gorje šele tistemu, ki zaupanje izgubil. Toda on je veroval v revolucijo in v ljudi. Ker je bil sam po sebi dober, ni pričakoval zla od drugih, vsaj od svojih ne. Bobnenje napada mu je podrtjevalo v duši. Nemce kot sovražnike je nekako razumel, belih pa ni mogel. Ko je sonce obsijalo gozd, mu je prišla patrolja poročat, da se sovražnik ne premakne iz utrdbe. Sam ni vedel, zakaj mu je prišlo na misel, da bi se lahko obril. Mnogo je dal na svojo zunanost, bril se je celo takrat, kadar je bilo okrog njega najbolj gosto in nevarno. Zavoljo te skrbi so se nekateri iz njega norčevali, drugi pa so ga imeli za vzor hladnokrvnosti. Navsezadnje pa je bila to le navada.

Prireditel je ogledalce na drevo, kurir pa mu je vlival vodo iz čutarice. Ko se je že obrisal, je v dnu kotla zabobnelo. Nekaj topovskih granat se je raztreščilo na okrajku in še dalje v gozdu. Čez nekaj minut je zahrestelo vejevje — med debli se je prikazal Fazan s tremi borci. Že pred dvema mesecema je spet postal namestnik bataljonskega komandanta. Dosegel je svoj cilj. Sicer je vzorno opravljal dolžnosti in bil zmeren pri zahtevah discipline, pri tem pa je dosledno kimal bataljonskemu komisarju, in ga prepričal, da so mu napravili krivico, ki so ji botrovali osebni razlogi.

Granate so padale na spoj položajev obeh bataljonov. Eden izmed izvidnikov je Fazanu poročal, da z grebena nekdo oddaja svetlobne signale z ogledalom. In res je zagledal ogledalce med zelenjem, ko je sonce sijalo naravnost vanj. Obšla ga je sveta jeza.

„Orkamadona, bog hudičev. Kdo tu daje švabom signale? Mater mu, ustrelil ga bom na mestu!”

Skozi vejevje je zagledal Gorazda, ki je ogledalce snel z debla in ga spravil v torbo. Odškornjal je naravnost proti njemu. Ko je nedaleč zadaj usekala granata, ni ni

legel. Drobec je oplazil bližnje drevo, da se je pocedil iz rane sok.

Gorazd je prebledel — s Fazanom sta si stala iz oči v oči. Vsi štirje so namerili vanj orožje.

„Torej ti si dajal signale! Vedel sem, da se bova srečala. Aretiran si. Dvigni roke in oddaj orožje!” se je goltavo zasmejal Fazan in nadaljeval: „Če se premakneš, te u-strelim.”

„Nor si, Fazan. Bril sem se. Ta svetloba ne pride v dolino. Spravi se od tod! Ti nimaš pravice nikogar aretirati.”

Fazan pa se ni dal odgnati in je rogovilil toliko časa, da je kurir pripeljal Orlova, ki je takoj presodil položaj. Čeprav je Gorazd sumničil in ga gledal postrani, ni pri-volil, da bi ga aretirali. Sicer je imel krasno priložnost, da se ga iznebi in sam zagospoduje v bataljonu, toda ni maral sam botrovati Gorazdovemu pogubljenju. Zato je grobo nastopil:

„Izgini, Fazan! Tu jaz poveljujem. Če ti ni kaj prav, napiši poročilo in ga pošlji na brigado.”

Fazan se je zaničljivo namrdnil in povsili cev orožja.

„Dobro. Če je tako, pojmeta oba pred vojno sodišče. Vem, da vrana vrani še ni izključala oči.”

Obrnil se je in se vrnil na položaje svojega bataljona. Takoj je sedel pod drevo in napisal poročilo brigadnemu ter za vsak primer še divizijskemu štabu. Zapečatil je pis-mi in ju takoj odposlal po kurirju.

Kmalu potem so Nemci nehali streljati na greben. Iz dveh bližnjih postojank so streljali čez brigadne položaje na obod napada v okolici Črnege vrha. Vojko in Keča sta ležala na vzpetini tik nad križiščem cest in se menila. V kotanji takoj za njima je sedela Ana in previjala obveze, ki jih je bila oprala še pred pohodom. Nad njimi so švistele granate, kot bi rezale zrak plitje peruti. Bolj kot granate so

Uspel koncert pevskega zbora SPD „Zarja“ v Železni Kapli

Pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva „Zarja“ v Železni Kapli je minulo nedeljo v farni dvorani priredil samostojen pevski koncert in se tako po daljšem premoru spet predstavil domačemu občinstvu. Na prireditvi je sodelovala tudi društvena folklorna skupina, ki je v odmoru skrbela za razvedrilo obiskovalcev. Dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička, med obiskovalci pa je bil tudi župan občine Železna Kapla-Bela deželni poslanec Josef Lubas, ki ga je predsednik „Zarje“ Peter Kuhar posebej pozdravil.

Peter Kuhar je v svojem govoru naglasil, da je koncert posvečen spominu nekdanjega zborovodje kapelškega zbora narodnega heroja Franca Pasterka-Lenarta, ki je pred tridesetimi leti padel v borbi proti fašizmu. Njemu v spomin so ustanovili tudi pevski zbor „France Pasterka-Lenarta“, ki ga sestavljata pevska zbor iz Št. Vida v Podjuni in iz Železne Kaple. Zato je predsednik Kuhar še s posebnim zadovoljstvom pozdravil številne pevce „Danice“, ki so prišli na koncert.

Nedeljski koncert pevskega zbora „Zarje“ je bil razveseljiv tudi zaradi tega, ker je pel pod vodstvom novega mladega zborovodje Joška Wrulicha, in to tako v moškem kot v mešanem sestavu. Kot znano, je dolgoletni zaslužni zborovodja Vladimir Prušnik moral vodstvo opustiti iz zdravstvenih razlogov. Tako je zapisano tudi v sporedu, ki so ga v ta namen tiskali. Sicer pa je natisnjeni spored mišljen za več nastopov, ki jih zbor in folklorna skupina nameravata izvesti v tem letu.

Nedeljski koncert pa je bil pomemben končno še zaradi tega, ker se je zbor prvič predstavil v novih enotnih oblekah, ki jih je za ženske izdelala Bredica Županc, medtem ko je moške obleke napravil krojač Primož Wesenschek. Tako je zbor tudi optično prijetno deloval na poslušalce. Tu naj še povemo, da je posamezne točke prikupno napovedovala Marta Polanšek.

Ob tej prireditvi lahko ugotovimo, da se je učitelj Joško Wrulich ob svojem prvem samostojnem nastopu kot zborovodja dobro uveljavil, kajti to ni tako enostavno, kot si morda marsikdo misli, zakaj z zborom je treba pošteno vladati, razen tega pa je pri pevcih treba dobiti ustrezno zaupanje. Oboje si je Joško Wrulich pridobil — tudi pri poslušalcih, kar je potrebno tako za zborovodjo kot za pevce. Led je torej prebit in mlademu zborovodji ter pevcem želimo nadaljnjih uspehov. Voljo za delo imajo in to je najvažnejše. Kar se tiče sporeda, je bil le-ta pretežno sestavljen iz narodnih pesmi. Pri tem smo ponovno uživali ob odličnih glasovih solistov Mihe Kuharja in Rudija Kneza, pravo presenečenje pa je bila Bredica Kuhar, ki se je kot solistka predstavila v Kernjakovi „O ti prebur na ženska stvar“. Pevskemu zboru SPD „Zarja“ k temu nastopu iskreno čestitamo.

Že v začetku smo zapisali, da je pri sporedu sodelovala tudi društvena folklorna skupina. Njen nastop je bil prav tako razveseljiv kot nastop zbora, saj se je predstavila z novo naštudiranimi plesi, kar je brez dvoma bilo razveseljivo. Za ta uspeh se ima skupina zahvaliti učiteljici Nuši Ugovšek, ki je po daljšem času spet prišla med kapelške prosvetne in jih naučila nekaj novih plesov. Pri tem gre seveda zahvala tudi Heleni Kuharjevi in Mihi Travniku, ki skrbita za ostalo vodstvo in organizacijo, da skupina uspešno deluje.

Nedeljska prireditev SPD „Zarja“ v Železni Kapli je bila živ dokaz močne življenjske volje tega društva, ki se v polni meri zaveda svojega kulturnega poslanstva.

Slovensko prosvetno društvo „Radiše“ vabi na uprizoritev igre dr. Jake Štolbe

STARI GREHI

na velikonočni ponedeljek 23. aprila 1973 ob 19.30 uri zvečer v dvorani pri cerkvi na Radišah.

Gostuje igralska skupina Slovenskega prosvetnega društva „Danica“ iz Št. Vida v Podjuni.

Režija: Marijan Srienec. Ljubitelji odrske umetnosti in vsi, ki se radi smejejo, iskreno vabljeni!

VABILO

na pevski koncert v nedeljo 29. aprila ob 20. uri v farni dvorani v Št. Jakobu v Rožu. Sodelujeta ženski zbor iz Št. Vida pri Silčni ter kvintet ljubljanskih bogoslovcev.

Ljubitelji slovenske pesmi vabi

farna mladina Št. Jakob

„Minimundus“ spet odprt

Jutri bo „Minimundus“, mali svet ob Vrbskem jezeru, odprl svoja vrata in tako številnim gostom in izletnikom, ki prihajajo za veliko noč na Koroško, omogočil njegov obisk.

Na področju Minimundusa lahko občudujemo številne znamenite stavbe, kot so to na primer Eiflov stolp v Parizu, grad Ostrova, samostan Studenica v Jugoslaviji, praški rotovž in še mnogo drugih zanimivih zgradb, seveda v pomanjšani obliki. Razen znamenitih poslopij navdušujejo obiskovalce tudi številni modeli različnih ladij, ki se zibljejo na vodni gladini. Človek, ki se sprehaja v tem lepem parku med miniaturnimi hišami in zgradbami, se nehoti spomni povesti o Guliverju, ki je na svojih pustolovskih potovanjih zašel v deželo pritlikavčkov.

Minimundus je z vedno novimi modeli privlačen tudi za domačine, saj ga je možno vključiti v popoldanski izlet. Do konca aprila bo odprt od 8.30 ure zjutraj pa do 18. ure zvečer, od 1. maja naprej pa od 8. do 20. ure zvečer. Čisti dobiček je namenjen mladini, ki je potrebna podpore.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

vabi na predstave
slovenskega mladinskega barvnega filma

SREČNO KEKEC

v torek 1. maja ob 14.30 uri pri Šoštarju v Globasnici v okviru 70-letnice KPD Globasnica;

v četrtek 3. maja ob 20. uri v kino Janach v Št. Jakobu v Rožu;

v soboto 5. maja ob 20. uri v kinodvorani na Bistrici v Rožu;

v nedeljo 6. maja ob 11.30 uri v kinodvorani Ziegler v Železni Kapli.

Film SREČNO KEKEC je posnela Viba-Film v Ljubljani po istoimenski povesti pisatelja Josipa Vandota.

Ljubitelji slovenske filmske umetnosti, zlasti mladina,

prisrčno vabljeni.

Cestni predor skozi Ture

bo bistveno olajšal zvezo med Koroško in Solnograško

Tudi 13. aprila, ko je bil v načrtu preboj zadnje skalne zapreke v predoru skozi Ture, je zima na gorskem prelazu Kačjaka (Katschbergsattel, 1640 m) pokazala svoje zobe. Zapadlo je toliko snega, da so avtomobilisti morali montirati verige, kajti brez njih se ne bi bilo mogoče povzpeti preko Kačjaka v Turah. Dolga kolona vozil je stala ob cesti in ni mogla naprej, saj nihče ni več računal z zimo in zato tudi večina avtomobilistov ni bila oborožena zoper njo.

Vseh teh neprijetnosti v prihodnjih letih na področju Kačjaka ne bo več, ko bo dograjen predor, skozi katerega se bo varno odvijal promet med Koroško in Solnograško. Prejšnji petek točno ob 14.44 uri so zadnji strelji, ki jih je sprožila žena koroškega deželnega glavarja Lia Sima, razrušili poslednjo skalno pregrado v predoru. Ta zgodovinski dogodek je družba turske hitre ceste slovesno praznovala. Slovesnosti so se poleg ministra za gradnjo Moserja ter deželnih glavarjev Solnograške in Koroške udeležili tudi številni drugi

predstavniki političnega in kulturnega življenja in zastopniki tiska. Krški škof dr. Jožef Köstner in superintendant Pellar sta blagoslovila predor. Vsi govorniki — oba deželna glavarja, zvezni minister za gradnjo Moser in predstavnik družbe turske hitre ceste — so izrekli priznanje graditeljem ter naglasili veliki pomen predora.

Novi predor je dolg 5,4 kilometra. Severni vhod v predor leži na višini 1112 metrov, južni pa v višini 1194 metrov, tako da bo nova cesta imela 1,5 odstotka vzpona proti Koroški. Najprej bodo dokončali zahodni predor, v katerem se bo promet odvijal v obeh smereh. Pozneje bodo dokončali tudi vzporedni vzhodni predor, tako da bo potem promet potekal v vsakem predoru samo v eno smer. Cesta skozi predor je široka 7,5 metra in bo betonirana. Tudi za zračenje predora je dobro poskrbljeno: dve prezračevalni cevi na vsaki strani vhoda, ki se vlečeta vzporedno k predoru v notranjost gore, s skupno dolžino 2570 metrov, bosta s pomočjo dveh naprav skrbeli, da bo v predoru vedno čist zrak. Pri gradnji predora so se strokovnjaki poslužili novega avstrijskega načina gradnje predorov, ki je znan kot najboljši na svetu. Sedanji stroški gradnje predora z obema dovozoma in vsemi instalacijami bodo znašali 1,1 milijarde šilingov. Na gradbišču je zaposlenih 687 oseb.

Preboj predora je simbolično napovedal, da bo v bližnji prihodnosti gorata zapreka Tur končno le premagana.

Podjunska glasbena skupina vas prav lepo vabi na

VESELI POPOLDAN

na belo nedeljo 29. aprila 1973 v gostilni Kovač na Obirskem. Začetek ob 14. uri popoldan.

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Ton

jih vzemirjale eksplozije v Črnem vrhu. Kadar je močnejše vsekalo, je dejal Keča Vojku: „To je naš top.“

Brigada je bila staknila na Notranjskem težko havbico in jo privlekla s tremi pari konj čez progo — po kolovozu nad predorom. Takrat je četa varovala prehod z napadom na utrdbe. Med streljanjem je ruska četa pretrgala zvezo — namesto naprej so konji zavili po poti, ki je držala naravnost pred utrdbe na progji. V jarku so ležali prestrašeni Nemci in beli. Vnel se je spopad za top. Karel je pobesnel od jeze in napodil vse reševati neprecenljivi plen. Ob topu so se tolkli s kopiti in se rvali z rokami. Keča je med prvimi planil kakor velik medved h konjem in jih zabobnil. Spopad jih je stal osem ranjenih, toda top so odvlekli...

Zmotil ju je izvidnik in sporočil, da se bliža kolona Nemcev z mulami. Borut je zaukazal strogo pripravljenost. Nemudoma so polegali po zaklonih, ki so bili zakamuflirani z vejevjem in praproto. Goščava je izumrla. Ana je prilezla k Vojku in mu stisnila roko. Njegova puška z daljnogledom je zrla kot jastrebovo oko na belino ceste. Nemce je najavilo škripanje peska pod nakovankami. Spredaj so stopali trije z zavihanimi rokavi, s policijskimi čepicami gorskih lovcev na glavah in z orožjem v rokah.

Vojko je pomeril na prvega, velikana s ploskimi lici, kjer je zaznal izraz tesnobe pričačkanja. V zrklu daljnogleda je pošljal obraz večji in bolj razločen. Konica mušice je rahlo plesala po prsih. Koraki prvega so bili dolgi, nekako okorni, kot bi stopal v praznino. Oziral se je sem in tja po goščavi, kot previdna žival preden izstopi na pašo. Nekajkrat si je otrl znoj, ki mu je brazdal lice in zalival oči pod tankimi, belimi obrvmi. V Vojku se je prelival pošasten občutek moči in strahu, ko je spremljal s pristom na petelinu vsak njegov gib. Ko bo skrčil prst, se bo neko življenje zgrudilo v prah, in nekaj usod se bo preobr-

nilo tako surovo in nenadoma, kot bi reke spremenile smer... Obraz je počasi napolnil daljnogled — bil je že tako blizu, da so noge izginile in je zgornji del telesa lebdel v praznini. Vojko je globoko zajel sapo in pridržal diha. Misli je, da ga bo od napetosti razneslo. Nemci so bili že tako blizu, da bi jih v nekaj skokih dosegli z bombami. Tedaj se je obraz prvega spasil v grozi.

„Achtung!... Nach links!“ To so bile zadnje besede v njegovem življenju...

Po rezkem strelu se je lebdeče telo pognalo kvišku, kot bi se nameravalo rešiti v nebo, potem pa je sčela padlo na tla. Na kolono se je usula toča krogel. Po četnih zaklonih so zaštropotali rafali dumdumk. Nemci so se razpršili med zelenjem.

Ostro borbo so podžigali kriki in povelja. Po položajih so treskale tromblonke. Ena je padla na cev težkega mitraljeza na robu in obrizgala strelca in oba pomočnika. Med živžiganjem svinčenk se je Ana plazila k Pajku, nato sta se skupaj odplazila na pomoč. Mitraljezec je imel obraz nasekan s črnimi ranami, ki jih je zalivala kri. Venomer je grabil z obema rokama po očeh in živalsko tulil, da je šlo vsem skozi kosti.

Ana in Pajk sta ga odvela v bližnjo globel, da bi ga obvezala. Oba ranjena pomočnika sta se sama plazila za njima.

Ogenj šestih strojnic je prisilil nemško kolono k umiku. Še med bojem je Vojko zavpil Keči:

„Tamle na cesti leže tvoji čevlji.“

„Bogami! Saj res. Že nekaj časa ga gledam,“ je zavpil Bosanec.

Kmalu potem so videli samo še strgane podplate ogromnih Kečinih škrapetov, ki so izginjali v grmovju. Sem in tja so zagledali tudi njegovo zadnjico, kako se je dvignila iz praproti in izginila proti cesti. Odkar mu je Svarun pri-

skrbel čevlje, se ni nihče več spomnil nanj. Z velikega pohoda pa se je spet vrnil skoraj bos. Na razcefrane podplate je imel z žico privezano gumo, zgoraj pa so mu prsti na vseh straneh moleli iz usnja. Ko tiger se je pognal čez cesto v jarek in se za nekaj časa potuhnil. Ščitili so ga z ognjem. Nenadoma je spet skočil, zgrabil velikana za nogo in ga odvel s ceste v globel, kjer je bil varen pred sovražnikom.

Uplenjeno obuvalo je bilo kot naročeno. Zadovoljno se je zarežal, odrgel stare in obul nove čevlje. Potem je Nemcu prebrskal še žepa, vzel denarnico in odpel pas z nožji. Bluza je bila prekrvavljena. Iz srca je vrela kri.

Okoli njega so tromblonke klestale grmovje, pa se ni zmenil zanj. Pognal se je čez cesto in mimogrede zgrabil puško, ki jo prej ni bil utegnil vzeti.

Spodbujeni z njegovim zgledom so borci čete težkih mitraljevov sezuli še druga dva mrliča, preostale pa so Nemci vzeli s seboj.

Keča se je prismejal k Vojku in vzel nekaj iz žepa. „To je za tvoj arhiv in četni kolektiv. Zadel si ga prima, kot se spodobi.“

V roke mu je potisnil listino in se zadovoljno prestopal z novimi, okovanimi čevlji gorskega lovca-policista. „No, pa sem dobil, za kar se borimo, čeprav sem čakal sto let.“

„Rešil je svoj problem revolucije,“ je pomislil Vojko. „Pravzaprav ni majhna reč skočiti iz iztrganih opank v mojstrsko izdelane čevlje!“

Sovražnik je napadal sosednji bataljon in osvajal koto Pil, ki je gospodovala tudi njihovim položajem. Pokalo je vse globlje v gozdu in bali so se, da je sovražnik prodrl skozi brigadno obrambo.

Ana se je vrnila in brisala okrvavljene roke ob travo, dokler ji ni Vojko zliil na prste nekaj vode iz čutarice. Po-

Verujemo v poštenega človeka pa naj govori katerikoli jezik

Odbor koroških partizanov v Ljubljani je imel svoj redni občni zbor, na katerem je bil ponovno izvoljen za predsednika inž. Pavle Žaucer - Matjaž. Občnega zbora se je udeležila tudi štiričlanska delegacija Zveze koroških partizanov iz Celovca pod vodstvom predsednika Karla Prušnika-Gašperja.

Odbor koroških partizanov v Ljubljani sestavljajo bivši borci, ki so se med drugo svetovno vojno borili na Koroškem — neposredno na ozemlju tisočletnega rajha. Zato je razumljivo, da obstojajo med obema borčevskima organizacijama pristranski in bratski odnosi.

V imenu Zveze koroških partizanov je občni zbor pozdravil Karl Prušnik-Gašper. V svojem govoru je med drugim poudaril, da morajo koroški Slovenci še naprej vztrajati

na načelih narodnoosvobodilnega boja in da ne smejo izgubiti zaupanja v avstrijske demokratične množice. Voditi moramo, je dejal tov. Gašper, podobno borbo kot pred tridesetimi leti, da pritegnemo v naš pravični boj za popolno izvedbo določil 7. člena avstrijske državne pogodbe tudi nemško govoreče avstrijske državljane, kot naše naravne zaveznike. Kot pred tridesetimi leti, tako tudi danes nismo izgubili vere v poštenega človeka, pa naj govori katerikoli jezik. Prepričani smo, da je tudi v Avstriji še dosti demokratičnih ljudi, katere bo treba obvestiti o našem pravičnem boju, tako da bomo Koroški Slovenci našli pri njih listo podporo, ki nam bo pomagala doseči položaj enakopravnih državljanov v Avstriji.

Dravograd - Fram

Pred nedavnim je v Dravogradu v najlepših letih, star komaj 44 let, umrl partizanski pisatelj Viktor Čeh — Zvonko. Poleg sorodnikov in svojcev so ga na zadnji poti spremljali številni prijatelji in znanci, med njimi tudi predstavnik Zveze koroških partizanov Karl Prušnik-Gašper in Lipe Kolenik. V slovo sta mu položila na grob venec z rdečimi nageljni.

Tovariša Čeha Koroški Slovenci dobro poznamo, saj smo zadnja leta brali mnogo njegovih spisov v Vestniku koroških partizanov, kjer je opisoval boje koroških partizanov proti nemškemu fašizmu. Bil je eden izmed redkih pisateljev, ki si je zadal častno in plemenito nalogo, da je treba dogodke iz slavnih partizanskih dni otihi pozabi, kolikor niso že zbledeli.

Pokojnik je bil sin kmečkih staršev. Rodil se je leta 1929 v Trnovski vasi pri Ptuj na Štajerskem. V narodnoosvobodilnem boju se je odlikoval kot mladinski aktivist, kateremu so bile zaupane kurirske javke in druge odgovorne funkcije. Po vojni je bil nameščen na pošti, pozneje pa na sodišču. Med tem časom je opravil večerno gimnazijo in si tako pridobil kvalifikacijo za pisarniško službo.

S smrtjo Viktorja Čeha smo tudi koroški Slovenci utrpeli veliko izgubo. Kdo bo še brskal po spominih na vojna leta, da bi tako otehl pozabi dogodke, ki so se odvijali na Koroškem? Sredi dela mu je neizprosna smrt pretrgala nit življenja.

Partizanskega pisatelja Viktorja Čeha, kateremu usoda ni bila naklonjena, da bi nadaljeval svoje plemenito delo, bomo ohranili v lepem spominu, saj nas bodo nanj spominjala njegova nepozabna dela.

Konec prejšnjega meseca pa je v Framu na Štajerskem umrl naš rojak Ludvik Grafenauer, šolski upravitelj v pokoji. Velika množica, ki ga je spremljala na zadnji poti, je pokazala, kako priljubljen je bil kot pedagog in družbeni delavec.

Ludvik Grafenauer se je rodil leta 1902 v Blačah v Ziljski dolini. Bil je sin kmečkih staršev, trdne slovenske družine. Po ljudski šoli je obiskoval gimnazijo v Celovcu, po plebiscitu pa je končal šolanje na učiteljski v Mariboru. Dolgo je služboval kot učitelj v št. Danijelu nad Prevaljami v Mežiški dolini, leta 1939 pa je prišel kot šolski upravitelj v Fram na Štajerskem. Tu se je povezal z naprednimi političnimi silami in se aktivno vključil v boj proti nemškutarjem in zloglasnemu Kulturbundu ali peti koloni v Jugoslaviji. Zaradi te dejavnosti so ga nemški okupatorji z družino izselili v Srbijo, kjer pa se je prav tako povezal z narodnoosvobodilnim gibanjem. Po osvoboditvi se je vrnil v Fram in se tam kulturno in politično uveljavil. Zaradi velikih zaslug za razvoj Frama je kot prvi Framčan prejel občinsko priznanje OF.

Čeprav je bil zelo zaposlen, pa ni nikdar pozabil svojih rojakov na Koroškem, s katerimi je bil v stalnem stiku in jim nudil tudi moralno podporo. Zato ga bomo koroški Slovenci ohranili v hvaležnem spominu, sorodnikom in svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Razvoj zimskega turizma

Iz poročila za prvo četrtletje zimske sezone 1972/73 je razvidno, da je koroški tujski promet prvič presegel število pol milijona prenočitev, kar je seveda velik uspeh. V času od novembra 1972 do vključno januarja 1973 se je število prenočitev v primerjavi z istim obdobjem zimske sezone 1971/72 (450.917) povečalo na

507.281, kar odgovarja zvišanju za 12,5 odstotka. Število prenočitev inozemskih gostov se je v istem obdobju zvišalo od 222.069 na 282.369, to je za 27,6 odstotka, nasprotno pa se je število prenočnin domačih turistov zmanjšalo od 192.194 na 187.091, to je za 2,7 odstotka.

Najboljši uspeh zimskega turizma je beležila Koroška v mesecih novembru, ko se je število prenočnin zvišalo za 41, in december, ko je zvišanje doseglo kar 47,5 odstotka v primerjavi z istim časom zimske sezone 1971/72. Neugodno pa je bilo število prenočnin v januarju, saj se je celo zmanjšalo za 6,3 odstotka in sicer od 271.340 na 254.121. Glavni vzrok nazadovanja pripisujemo takratnim slabim snežnim razmeram.

Medtem ko se je pritok gostov iz Zahodne Nemčije povečal za 11 odstotkov, se je število prenočnin gostov iz Jugoslavije zmanjšalo od 20.408 na 13.898, to je za 31,9 odstotka. Tudi število prenočnin italijanskih gostov se je zmanjšalo, namreč od 2877 na 2252, torej za 21,7 odstotka.

Občutno zmanjšanje števila jugoslovanskih gostov je seveda treba pripisati sramotnim dogodkom lani jeseni ob odstranjevanju in razbijanju dvojezičnih krajevnih napisov. Ravno te številke dokazujejo, je dejal deželni glavar Sima ob neki priložnosti, da igrata gospodarstvo in politika na skupnem življenjskem prostoru zelo važno vlogo.

Za celovito rešitev manjšinskega vprašanja

V Mariboru je bila zadnja sobota letna skupščina zveze prostovoljcev borcev za severno mejo 1918/19. Predsednik zveze dr. Maks Pohar je ob tej priložnosti govoril tudi o položaju koroških Slovencev.

Odločno je zavrnil avstrijsko stališče, da je za izpolnitev zaščitnih določil treba rešiti samo vprašanje dvojezičnih topografskih napisov. Zahteval je, da se vprašanje slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem reši v celoti in da se ji priznajo vse pravice. Skrajni čas je namreč že, kakor je naglasil predsednik Pohar, da Avstrija izpolni čl. 7 državne pogodbe.

Igralci SPD „Danica“ so se predstavili z novo igro

Igralska skupina Slovenskega prosvetnega društva „Danica“ v št. Vidu v Podjuni se je minulo nedeljo po daljšem premoru spet predstavila domačemu občinstvu. V dvorano pri Voglu v št. Primožu je vabila na veseloigro „Stari grehi“, delo dr. Jake Štolbe. Ljubitelji odrske umetnosti so dvorano napolnili do zadnjega kotička, kajti domače igralce vedno radi pridejo gledat. Sicer pa je tudi naslov igre bil vabljiv in občinstvo je imelo dovolj priložnosti za smeh in prijetno razvedrilo.

V veseloigri „Stari grehi“ gre za to, da trije moški plačujejo alimente za enega in istega otroka in pri tem močno izkazujejo očetovsko ljubezen, kajti otrok je deklica, ki se je razvila v prikupno lepotico. Po triindvajsetletnem pridnem plačevanju pa vsi trije ugotovijo, da nobeden od „prizadetih“ ni pravi oče in se njihova očetovska lju-

bezen prelevi v pravo ljubezen, kar seveda pomeni, da vsi trije postanejo „tekmeci“ in ugotavljajo, kdo izmed njih ima največjo pravico do srečnega ljubimca. Ta račun seveda delajo brez krčmarja, kar gledalce tembolj spravlja v smeh in dobro voljo.

To razpoloženje so igralci pod režijo Marjana Srienca dobro spravili na oder, čeprav bi marsikateri gledalec morda želel še bolj dovršeno igro. Brez dvoma se bo pri prihodnjih nastopih, ki jih igralci „Starih grehov“ nameravajo izvesti, še marsikaj izboljšalo, saj je na premieri gotovo botrovala tudi tema, kar pa predstavi kot taki v bistvu ni škodovalo. Tako režiser kot igralci so se brez dvoma trudili in publika jim je trud poplačala z burnim aplavzom in številnim obiskom. Obiskovalci nadaljnjih predstav bodo vsekakor prav tako deležni lepe in zabavne igre.

Slovenski planinci v Gorici

uspešno razširjajo
svojo dejavnost

Slovensko planinsko društvo v Gorici v Italiji je pred nedavnim imelo svoj 26. redni občni zbor, katerega so se poleg članov društva udeležili tudi predstavniki planinskih organizacij iz matične domovine in predstavnica Slovenskega planinskega društva v Trstu.

Navzoče člane in goste je pozdravila predsednica Slovenskega planinskega društva Jožica Smelova. V poročilu je poudarila narodno-obrambno vlogo, ki jo igra društvo v zamejstvu. Omenila je tudi uspešno delovanje smučarskega odseka in poživitev jamarskega odseka „Kraških krtov“, ki uspešno rijejo po kraškem svetu in odkrivajo nove jame. Posebno pa je poudarila potrebo po čim tesnejšem sodelovanju z matično domovino, zlasti s Planinsko zvezo Slovenije, kakor tudi z raznimi planinskimi društvi v Sloveniji in zamejstvu (Celovec, Trst).

Iz številnih referatov je bilo razvidno, da goriški planinci posvečajo veliko pozornost prav mladini, ki predstavlja odločilnega poroka za nadaljnji uspešen razvoj planinskega izživljanja. V razpravi o novih nalogah je predsednik delovnega predsedstva Bračuz dejal, da bo glavna skrb novega odbora, razširila delovanje društva tudi na kraško področje, kjer se vedno bolj uveljavljajo smučarji in pa tudi jamarstvo.

V okviru pozdravnih nagovorov je predstavnik Planinske zveze Slovenije Tone Bučar pohvalil zasluženje goriških planincev pri združevanju Slovencev ter jim poklonil Svetinovo knjigo „Stena“, ki je posvečena liku plezalca Jožeta Čopa. Zastopnica Slovenskega planinskega društva v Trstu Selma Micheluzzi je poklonila predsednici Smelovi šopek cvetic in želela društvu še nadaljnjih uspehov.

Žal se predstavnik SPD v Celovcu ni mogel udeležiti občnega zbora, kar koroški planinci iskreno obžalujejo. Zato pa tem pošlom želijo goriškim planincem, ki preživljajo podobno usodo, mnogo uspeha v boju za ohranitev slovenske besede in ohranitev slovenskega značaja Goriške.

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Ton

tem je naglo prelistal listino. Za šop mark se ni zmenil. Bežno je pogledal nekaj fotografij in prepognjenih pisem. Zelo rad je proučeval stvari, ki so jih zaplenili pri ubitih. Odgrinjale so mu skrivnost tujega življenja, civilizacije, ki jo je skušal razumeti in sestaviti po zaplenjenih drobcih. Ker je pokalo čedalje bliže, je sklenil, da bo to opravil drugič, in vtaknil zaplenjene dokumente v torbico.

Pridrvel je Orlov in povedal, da so Nemci prebili obrambo. Na njegov ukaz se je bataljon premaknil globlje v gozd. Medtem so srečali brigadnega komandanta Karla, ki je z rezervno četo in brigadnim štabom pravkar udaril po sovražniku — ta je zdaj imel prosto pot. Ena sama nemška četa bi z napadom v hrbet lahko razbila napad na Črni vrh. Priključili so se njegovim in strnili razbite položaje. Vpili, pokanje bomb in regljanje mitraljezov je naznanjalo nov spopad.

Tudi v daljavah iz smeri Idrije in Notranjske je čedalje bolj gmelno. Vedeli so, da se napadenim bliža pomoč: beli udarni bataljon, idrijski gorski lovci in policijski odred. Spopad je dobival vse bolj dramatično obeležje.

5

Sonce je neusmiljeno pripekalo. Skozi zavese dima in prahu je bilo videti vijoličasto. V prebliskih eksplozij plastičnih min pa je postajalo blede in veliko kot izumrl planet, ki bo strmoglavil na zemljo in jo spremenil v vesoljski prah.

Valjahun je odtrgal pogled od vznemirjajoče sončne oble in se krčevito oprijel kopita strojnice. S kratkimi rafali je tolkel po postavah, ki so preskakovale žične ovire in z boka napadale velik bunker, ki je branil dohod do glavnih postojank. Pod oknom so ležala tri trupla, ki so jih pokosile

kroglice napadalcev. Soba je bila polna prahu in kiselskega vonja po mrtvaškem znoju in krvi. Ranjence in mrliče so sproti nosili na hodnik in od tod v klet. Zdaj so se držali samo še v močno utrjeni šoli in župnišču ter v globoko vkopanih, močno utrjenih bunkerjih. Vas je gorela, številna oporišča so bila že izgubljena in njihove posadke pobite. Čim bolj drzno in ogorčeno so partizani naskakovali, tem bolj ogorčeno so se napadeni branili. To je bil odpor obupancev, ki so zaman klicali na pomoč boga in čakali nemško pomoč.

„Razočaran sem nad temi prekletimi švabi,“ je zavpil poveljnik Jakoš Voljahunu. Sedel je v kotu, blede, prepaden, z vročimi očmi. Bolničar mu je prevezoval močno krvavečo roko — oplazil ga je drobec granate.

„Pustili nas bodo umreti, preklete svinje,“ je preklinjal bogoslovec in si brisal z obraza srage smrtnega strahu.

Trdno so se odločili, da se bodo borili do zadnjega; preden pa bodo končali, naj crknejo vsi partizanski pomagači. Poročnik je zaukazal pripeljati zvezane jetnike iz kleti. Vod obupancev je privlekel nekaj deklet in mož v sobe prvega nadstropja, od koder so odbijali napad. Zgrabili so jih in jih privezali k linam.

Bogoslovec je besno zatulil:

„Tako, kurbe partizanske!... Zdaj vpijte svojim, naj le streljajo, če hočejo pobiti vas. Če ne boste vpili, vas bomo poklali vse od kraja.“

Potegnil je bajonet, stopil za hrbet dekletu, ji porinil glavo k lini in jo zabodel v rebra. Nekateri partizani so slišali obupne krike žrtv ob linah in nehali streljati. Tisti, ki so bili dlje in niso vedeli, za kaj gre, pa so nabijali dalje. Vsi belogardistični mitraljezi so imeli — kot je odredil poveljnik — žive zaklone. Kmalu sta zdrsnili na tla dve dekleti, ranjeni v glavo. Odvlekli so ju na hodnik in ju pustili.

Boj se je nadaljeval. Valjahun je porinil strojnico v roke enemu izmed vojakov in utrujen odtaval k poveljniku. Predlagal mu je takojšen preboj. Bili so v brezupnem položaju.

Z jugozahodne strani poslopja je pritekel narednik Grm, prepaden in krvav po rokah. Poročal je, da partizani vlečejo havbico v vas. Če jim to uspe, da bo kmalu vse drobnol Poveljnik je predlagal Valjahunu, naj povpraša župnika za svet in ga povabi, da bi se prebiral z njimi. Ne smejo ga pustiti na milost in nemilost sovražniku.

Medtem ko sta poveljnik in narednik zbirala najboljše za preboj — v kletih so se oskrbeli z bombami in polnimi šaržerji — se je Valjahun spustil po podzemskem hodniku v gorečo cerkev. Župnika je našel v posebnem zaklonišču. Siv v obraz je sedel na surovo tesanih deskah, zamaknjeno gledal v strop in na glas molil s sklenjenimi rokami. Poleg njega je bolešno utripala sveča.

Valjahun je prisluhnil njegovim mrmrajočim besedam. Razumel ga je, ko je molil: „Vojske, lakote, kuge, reši nas, o Gospod.“

„Prečastiti,“ ga je nagovoril Valjahun. „Ali slišite, prečastiti?“

Župnik je sklonil glavo in se odsolno zazrl vanj.

„Kaj je novega na zemlji? Zalostne vesti ti berem z ob-raza.“

„Pomoči ni ne od Boga ne od Nemcev. Omagujemo. Sreča nas je zapustila. Skušali se bomo prebiti, če greste z nami.“

„O Gospod, moj Bog, usmili se nas... Marija devica, usmili se nas... Jezus Kristus, usmili se nas.“

Zemlja je podrhtevala od eksplozij in sveča je trepetala metala svetlobo po župnikovih begotnih očeh.

„Pojdite z nami, prečastiti. Če vas dobe, vas bodo živega vrgli v ogenj.“

Abunuvasovo izgnanstvo

ETIOPSKA PRAVLJICA

Nekoč je v Etiopiji živel mladenič, imenovan Abunuvas, znan po svoji zvijačnosti. Stari ljudje govorijo, da se je nekega dne odpravil na dvor vladarja, Negus imenovanega.

„Videli si močan, mladenič,“ je dejal Negus, „postal boš moj stražar.“

Nekega dne se je Negus odpravil na potovanje in zabičal Abunuvasu, naj čuva ograjo. Ta je nekaj časa stražil, a postalo mu je dolgčas, tembolj, ko je slišal enakomerne zvoke glasbe s plesišča. Še enkrat je premislil naročilo vladarja: „Čuvaj ograjo!“ je ta dejal. Ni pa naročil, naj ne hodi plesat. Izruval je ograjo in jo odnesel na plesišče. Preživel je noč plesoč in pojoč in ko so prvi žarki oblili nebo, se je vrnil v palačo, noseč ograjo. A med njegovo odsotnostjo so vanjo vlomili roparji in pobrali mnogo dragocenosti.

Ko se je Negus vrnil, je bil jezen. Poklical je predse Abunuvasa. Ta pa se je poskušal opravičiti z besedami:

„Vaše veličanstvo, zabičali ste mi, naj čuvam ograjo. To sem nesel na plesišče in jo čuval do zore.“

A Negus mu ni odpustil, temveč velel služabnikom, naj ga zakopljejo do vratu v zemljo, za eno noč in ves dan. Ti so to storili in Abunuvas je prestal noč zakopan do vratu.

Zgodaj zjutraj je mimo pripeljal trgovec svoje kamele ter vprašal, kaj se je zgodilo Abunuvasu. Ta si je kaj hitro izmislil primeren odgovor. „Veličanstvo je velelo svojemu osebnemu zdravniku, naj me pregleda zaradi bolečin v hrbtu. Spoštovani zdravnik mi je priporočil to zdravilo — biti zakopan v zemljo.“

Trgovec, ki je tudi imel razbolel hrbet, je prosil Abunuvasa, naj mu odstopi svoje mesto, v zameno za deset kamel. Zamenjala sta vlogi in Abunuvas je odpeljal kamele domov.

Opoldne so prispeli služabniki. Negus je velel prebičati trgovca, za katerega je menil, da je Abunuvas. Ko je svojo pomoč spoznal, je spustil ubogega trgovca in razglasil, naj se Abunuvas nemudoma vrne na dvor. Vendar ne sme biti ne oblečen, ne

slečen. Ne sme jahati konja, ne sme priti peš. Pred palačo se je kmalu zbrala množica ljudi, ki je hotela videti rešitev te uganke.

Abunuvas je prav kmalu prišel. Ni bil ne slečen ne oblečen: bil je povit v ribiško mrežo. Ni ne jahal ne hodil: eno nogo je imel zataknjeno na stremenu, z drugo pa je hodil.

Negus je bil presenečen. Ko se je hrup med množico polegel, je spregovoril: „Bister si, mladenič, a neuporaben in nezanesljiv. Ne bom te kaznoval z izgnanstvom, ker si žalil dvor, pod pogojem, da nikoli več ne vidim tvojega obraza!“

S temi besedami je zaključil svoj nagovor in odšel.

Nekaj dni kasneje je Negus jahal skozi trg. Vsi ljudje so se mu spoštljivo priklanjali do tal. A glej! Človek na desni strani je mirno stal ter kazal Negusu hrbet. Kaj takega se v Etiopiji še ni zgodilo.

Stražarji so takoj privedli človeka, ki ni bil nihče drug kot Abunuvas. „Veličanstvo, vaš ukaz je bil ukaz, da ne smete videti mojega

obraza. Da ne bi kršil te zapovedi, se vam nisem priklonil kakor drugi.“

Vendar Negus ni mogel prenesti žalitve in zapovedal je Abunuvasu:

„Zapusti to deželo takoj. Ne zanima me, katero smer si izbereš. A tvoja noga ne sme stopiti na etiopsko zemljo. Če ne izpolniš zapovedi, te dam obesiti.“ In Abunuvas je zapustil Etiopijo.

Nekaj tednov kasneje je bil v vasi semenj. Mnogo ljudi se je zbralo in tudi Negus si je prišel ogledat sejem. A med množico spozna Abunuvasa.

Dvigne roko in reče:

„Sejem bomo prekinili zaradi neprijetne dolžnosti, ki mi jo veleva moja oblast. Pred nekaj tedni sem prepovedal Abunuvasu stopiti na našo zemljo. A ta je kršil moje ukaze in se spet pomešal med naše ljudi. Zaradi tega bo obešen.“

„Vaše veličanstvo,“ je dejal Abunuvas, „vaše zahteve sem natančno izpolnil. Zapustil sem Etiopijo, kakor ste mi vi ukazali in odpotoval v Egipt. V svoje čevlje sem našel egipčanske zemlje in se vrnil v Etiopijo. Od dneva, ko sem obul čevlje z egipčansko prstjo, nisem stopil na etiopsko zemljo.“

Gnila jajčka

Bilo je v velikonočnem času. Mirko je bil star komaj štiri leta. Z mamico in očetom je stanoval v lepi dvonadstropni hiši. Mamica je delala pri radiju in pustila večkrat malega Mirka samega doma. Nanj se je mogla zaneesti. Nikoli mu ni padlo v glavo, da bi ušel ali delal druge neumnosti. Zato je po navadi dobil tudi kako čokolado ali bonbončke.

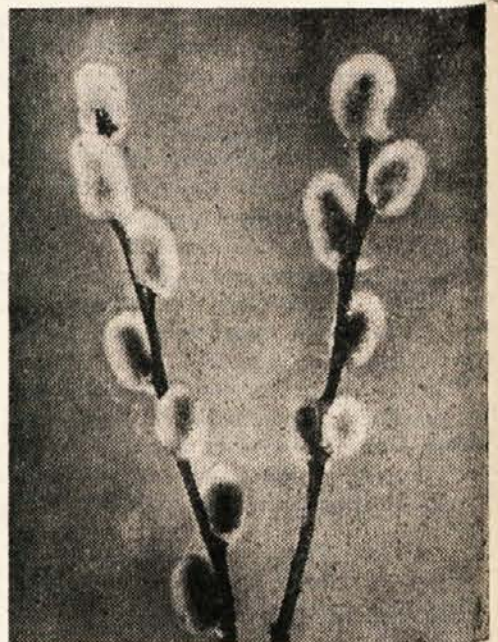
Toda danes Mirko ni držal v postelji. Vstal je in zagledal v krožniku lepa, pisana jajčka, ki jih je dobila mamica v nedeljo poprej od neke znanke. Prav čudna so bila. Mirko ni mogel prav razumeti, da so jajca pisana, kajti doslej je bil vajen, da so jajčka bela ali rjavkasta. Čudil se je. Premišljeval je sem ter tja, toda tega si vendar ni mogel razložiti. Nenadoma pa je pograbil jajca in jih začel metati skozi odprto okno. Dolgo

je slonel na okenski polici ter gledal, kako ležijo jajca razbita v travi.

Ko je prišla domov mamica, je prestrašena opazila, da je bilo okno odprto. Vprašala je Mirka, kaj je delal. Toda ta se ni upal povedati čiste resnice. Že je zagledala mamico prazni krožnik. Tedaj je malega Mirka ostro prijel. Končno je fantič le priznal, da je zmetal jajca skozi okno. Mati se je razjezila in ga vprašala, zakaj je to napravil. Tedaj je Mirko strahopetno zajeceljal: „Mamica, ker so bila jajčka gnila.“

Mati je hotela malega Mirka kaznovati, a končno se ji je zasmilil in mu je v lepem razložila, da se v velikonočnem času jajčka pobarvajo in da pirhi niso gnili.

Mohar Andrej

Nedeljski dan

Mojci ni bilo všeč, kar se je tisto jutro prihotapilo v njihov dom. Bila je vendar nedelja. In zunaj je mnogo sonca. Od vsega tega pa — nič.

Očka ji je za danes obljubil, da gresta v gozd in po rože.

Mama je kuhala kosilo. Vse ji je letelo iz rok. Na vsako vprašanje je dobila kratek, skoraj jezen odgovor.

— Kje je očka?

— Spi.

Molk.

— Morava po rože, je pogledala izpod čela.

— Sama mu povej. In ne bodi sitna!

Na novo mamino opozorilo, da se je juha ohladila, se je iz sobe prikazal očka. Gledal je zaspano in grdo se je držal. Na obeh se mu je poznalo, da je prišel sinoči pozno domov. Ko so jedli juho, je kadil kot lokomotiva.

Žlice so žalostno pozvajale v molk. Mojca je spredvidela, da je najbolje molčati.

Pod nogami se je motala muca. Od očka je dobila ježno brco, mama jo je nervozno sunila. Vsa preplašena se je zatekla k Mojci in ji skorčila na krilo.

Pobožala jo je in ji popridigala.

— Več, tako si sitna kot jaz.

Skrivaj je poškilila in videla, da se mama smeje. Očka je bil še kar resen. Pravkar je nejevoljno odložil žlico.

Poskusila je še enkrat.

— Oh, mama, danes je tvoja juha tako kisla kot očka.

Sedaj je vžgalo. Očka se je na glas zasmel in potem se je morala smejati tudi mama. Prižgala je radio. Živahni zvoki so se razlili po sobi.

— Midva pa greva po rože! je zaklicala.

— In mama gre z vama. Ne bosta mi ušla!

— No, pa gremo vsi.

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Ton

„Nikamor ne grem, sinko. Blagor tistim, ki umirajo za Boga... njih je nebeško kraljestvo. Dopolnila se je moja ura, dopolnile so se besede Gospodove: Satan uničuje grešni svet...“

Ustnice so mu drgetale in roke so se mu tresle kot starčku.

„Vam pa ne branim. Kar poizkusite, če vas še ni zapustila sreča... Molil bom za vas.“

Valjhun je zapustil župnika, ki je ostal v zavetju in delal za njim velike križe in ga blagoslovljal za smrt. Valjhunu se je zdelo, da bo zblaznel, če še ni. On pa ni izgubil ne živcev ne upanja.

V šoli je našel odred štiridesetih mož, ki naj bi v smeri vzhoda, kjer je bil zaradi nevarnih goljav pritisk najslabši, izsilil prehod. Vsa truma se je zgnela okoli poveljnika, narednika in bogoslovca. Bili so bledi, prašni in okrvavljeni. Jakoš je vzel v roko nemško bombo in jih spodbudno nagovoril. Pokrižali so se, nekateri so poljubljali svetinje, ki so jim jih bile dale matere, in stisnili orožje. Takoj potem, ko so branilci z zgornjih oken z nekaj granatami zameglili okolico in se je cesta napolnila s sivim zastorom smrada, so se odprla vrata. Tuleč so planili za poveljnikom. Drveli so po razkopani zemlji, mimo dveh pogorelih hiš med žicami in se znašli pred cevmi mitraljezov in pušk bataljona, ki je bil blokiral to stran napada.

Tudi partizani so bili presenečeni. Spopadli so se pri ob prsi. Skupinice mož so se tolkle s kopiti, davili so se z rokami, se valjali po prahu, se klali z noži, toda odpor zapore je bil premočan, da bi ga lahko prebili. Najmanj po trije partizani so prišli na enega domobranca. V križnem ognju strojníc in pušk so beli padali ko požeto snopje. Valjhun je tekel kmalu za poveljnikom. Vrste so se redčile. Čedalje več je bilo ranjenih in pobitih, od vsepovsod so sikale svinčenko. Poročnik Jakoš se je v oblaku dima zgra-

bil za prsi in se zravnaval, kot bi obvisel v zraku. Preden ga je Valjhun zgrabil, je strmoglavil v lijak od granate in ne-gibno obležal. Na hrbtu so mu zacvetele velike rdeče rože...

Med treskanjem ročnih bomb in blaznim vpitjem se je beli odred raztepen in razkropljen vračal v zaščito hiš. Samo peščici najdrznejših je uspelo izmuzniti se mimo sovražnika. Nekateri so kljub toči krogel dosegli rešilni gozd.

Valjhun se je z grozo zavedel, da je bitka izgubljena. Preveč so oklevali in se igrali s časom... Namesto želje po junaški smrti ga je prevzel živalski strah pred uničenjem. Omamljen od pokov se je plazil ob stenah proti hiši, kjer je bil prespal. Opočel se je v vežo in po betonskih stopnicah v klet, proti vhodu v podzemsko skrivališče. Odmaknil je veliko kad in potolkel po hrastovem pokrovu. V tej luknji je bil spomladi, ko so tod gospodarili partizani, nekajkrat prespal. Udarci so bobneli votlo in prazno. Skušal je dvigniti loputo, pa ni šlo. Vedel je, da so domači skriti, ker je bila loputa zapahnjena znotraj.

„Odprite! Tu Valjhun,“ je vpil z razklanim glasom. Tedaj se je spomnil, da so nekoč imeli dogovorjen znak, tri udarce zapored. Šele potem so mu odprli.

Ves iz uma ga je gospodar potegnil v skrivališče in zaprl loputo za seboj. Valjhun se je onemoglo sesedel med družino, pri kateri se je skrila tudi mlajša Zadlogarjeva.

„Valjhun... Kje sta moja brata?“

Oba sta ubita.“

„Oba ubita?“ je kriknila in si pokrila obraz z rokami.

„Kdor se ne bo skril, bo po njem... Top vlečejo v vas.“

„Moj bog, moj bog,“ je tarnala gospodinja. „Kaj bo z nami?“

Potem se je obrnila k možu: „Vse nas bodo pobili... Ali vam nisem pravila?“

Ob njej sta jokala dva otroka, v kotu pa je sključena molila stara mati.

„Ne bojte se, ljudje. Ne bodo nas dobili. Ne bo časa, da bi brskali po hišah, Nemci pritiskajo z vseh strani.“

Na lončku je utripala majhna sveča. Po zračniku, ki je bil speljan pod skladanico goli ob hiši, pa je prihajal duh po ožganem mesu.

Narednika Grma je ob vrnitvi v postojanko navdalo kruto razočaranje in onemogel bes. Poveljnik Jakoš je naško padel. Valjhun je izginil. Bogoslovec Trčuh, ki je bil najgorečnejši apostol, vedno pripravljen na žrtve za Kristusa — po njegovi zaslugi so prišli v to vas — jo je prav tako pocedil: baje se je z nekaterimi svojimi pajdaši skril doma, kjer so se preoblekli v ženske, da bi se v splošni zmed-i izmuznili in prebili. Narednik ni bil take baže, da bi zamenjal hlače za krilo. Pa tudi do tega mu ni bilo, da bi padel živ v roke partizanom. Bil je doma v bližini Sv. Urha in je imel na vesti precej žrtev, ki so bile pokopane po okoliških gozdovih. Dve leti je lepil črno roko na vrata partizanskih hiš in se bojeval proti Vosu.

Poslal je sle, da so pozvali vse branilce v šolo, ki sta jo ščitila dva močna bunkerja. Okna so se naježila s puškimi cevmi in mitraljezi. Le-teh je ostalo samo toliko, da so vsi najboljši imeli vsak svojo strojnico. Toda morala ranjenih in motoglavih branilcev se je kuhala.

„Vojaki! Naj vidijo, kako umiramo za Boga na okopih vere in svobode!“

Možgane mu je prešinila blazna misel. Spomnil se je na skladišče min in municije v kleti. Zdrvel je tja.

V pritličju sta ga ustavila dva domačina, ki so ju pred nedavnim nasilno mobilizirali. Eden mu je ostro, naravnost v obraz dejal: „Narednik, mi se bomo predali! Žene imamo in otroke.“

(Nadaljevanje prihodnjik)

za oddih in razvedrilo

Ob vznožju stopnic, ki so vodile iz gornjega nadstropja v udobno opremljeno dnevno sobo družine Jones, je vznak ležal Oliver Jones. Mrtev.

Emily je strmela v skrčene ude svojega moža. Morala se je nasloniti na kriminalista Billa Spiveya, ki jo je pripeljal domov. Poročnik Spivey je objel Emily okrog njenih koščenih ramen in jo peljal k stolu, da se je u-sedla. Tiho je dejal bližnjemu policistu: "Poglejte v omarico z domačo lekarno in poiščite dišečo sol ali pač nekaj, da jo spravimo k zavesti!"

Emily je globoko zajela zrak. "Kar pustite," je pogumno dejala, "saj mi je že bolje. Čeprav ste me že na poti domov pripravili na to, je bilo zame prehud, ko sem ga zagledala."

"Zelo mi je žal, da smo vas v takih okoliščinah morali pripeljati z vašega sestanka vrtnarsko-kulturnega društva gospa Jones."

"Saj to je bila vaša dolžnost!

tel na kakšen sestanek?"

"Mislim, da."

"S kom?"

"Z Georgeom Carsonom."

"Vašim sosedom?"

"Da," je priznala Emily. "George in Sarah Carson. Stanujeta v sosedni hiši... Poročnik, ali lahko pokličete Sarah? Potrebujem nekoga, ki ga poznam."

"Pozneje, gospa Jones. Gospa Carson je novico že zvedela. Precej je pretresena. Zdaj pa povejte, kar veste o možu. Je hotel k sosedom, da se sestane s Carsonom?"

"Ne... ne verjamem. Navadno sta se sestajala v mestu." Emily je začela šepetati, kot bi se sramovala izgovoriti naslednje besede. "V nekem hotelu ali baru z..."

"No, nadaljujte, gospa Jones."

"Z dekleti," je zasopla Emily.

"Od kdaj pa je to že počel? Dalj časa?"

"Za Carsona ne vem. Oliver pa je

"Kako pa ste potem zvedeli resnico?"

"Sarah in jaz... vsaka žena... no, saj si lahko mislite, žene imamo neki čut, ki ga možje nimajo."

"Hm, res, na določenih področjih," je pritrdil Spivey.

"Veste, rahlj v tujega parfuma na obleki, sledovi črtala za ustnice na srajčnem ovratniku, las, ki ni moj, potem neke spremembe v navadah moškega, katerih se sam niti ne zaveda, vse to je tako zgovorno kot sledovi, ki jih v vaši službi poznate," je Emily naštevala s trepetajočim glasom.

Spivey je prikimal.

"Šele pred kratkim sva nekega večera Sarah in jaz obema sledili in videli, da sta se sestala z dekleti. Na svoje lastne oči sva videli ta dekleta, poročnik. Neumne stvarce, klepetave seks bombice, pač ničvredne ženske, ki zrele može spremenijo v orodje brez volje. Sarah in jaz sva

A n e k d o t e

Pruski kralj Frederik Veliki je na banketu, na katerem je bila zbrana elita tedanje družbe, potožil, da kljub zvišanim davkom in taksam priteka v državno blagajno vedno manj denarja.

Dvignil se je stari general Zliethen, znan po svoji odkritosrčnosti in spregovoril: "Če vaše veličanstvo dovoli, vam bom pokazal, kaj se dogaja z javnim denarjem."

Kralj je prikimal in general je vzel velik kos ledu ter ga podal svojemu sosedu in ga prosil, naj gre tako iz roke v roko okoli mize.

Ko je prišel led do Frederika Velikega, ga je bilo komaj še za lečnik.

MODROST

Ernest Hemingway je malo pred smrtjo dejal: "Velika napaka je, če ljudje govorijo o modrosti starcev. Dejstvo je, da z leti človek postane le previdnejši."

USODEN PADEC

Društvo bo že počakalo."

"Da, če mislite, da vam je bolje, potrdite, prosim, ali je ta možki vaš mož?"

"Da, to je Oliver."

Nek dolg možki je fotografiral mrtvega. Starejši prišlec je z odprto zdravniško torbo pokleknil k Oliverju. "Rutina," si je mislila Emily. "Saj vendar vsak lahko vidi, da si je Oliver pri padcu zlomil tilnik."

Spivey je pustil Emily še nekaj časa, da se popolnoma zbere. Nato je z mirnim glasom rekel: "Še nekaj formalnih vprašanj, gospa."

"Da, razumem, rada vam bom pomagala."

S kotičkom oči je Emily videla, da je policijski zdravnik zaprl svojo torbo in vstal. Pokimal je moškima v belih haljah, ki sta prinesla nosilnico, položila nanjo Oliverja in ga odnesla. Emily se je zdelo, kot bi si vsa hiša oddahnila. Napol je slišala, da jo poročnik nekaj sprašuje. "Oprostite," je dejala, "nisem vas prav slišala."

"Vprašal sem, ali je bil gospod Jones še doma, ko ste danes zvečer odhajali na sestanek."

"Ne, sama sem bila doma." S konci prstov si je obrisala solzo. "Tilly Jenkins in Miranda Stone sta me prišli iskat. Z našimi avtomobili se menjavamo, da se ni treba vsaki posebej voziti. Tokrat je bila na vrsti Tilly."

"Sta gospa Jenkins in gospa Stone stopili v hišo?"

"Da, jaz še nisem bila pripravljena, ko sta prišli. Popili sta skodelico kave, medtem pa sem se napravila."

"In ste se vse tri hkrati odpeljale v hotel Carruthers?"

"Da, vse tri. Naravnost v hotel."

"Vaše društvo je priredilo skupno večerjo?" je vprašal Spivey.

"Res. Po četrtnem poročilu društva vedno pripravimo majhno slovesnost. Tokrat smo najeli malo hotelsko jedilnico."

"Ste bili tamkaj od prihoda do trenutka, ko smo vam sporočili strašno novico?"

"Iz jedilnice nisem šla niti enkrat," je povedala Emily. "Med večerjo in tudi potem sem sedela med Tilly in Miranda."

Dolgo je zrla v Spiveya. "Me sprašujete po alibiju, stotnik?"

"Poročnik," je popravil Spivey.

"Vsak primer nasilne smrti nam zbudi sum."

"Tudi Oliverov primer?" se je začudila Emily. "Saj je vendar očitno, kaj se mu je zgodilo. Prišel se je domov preobleč, hotel je oditi in padel je po stopnicah."

"Morda veste, kam je gospod Jones hotel oditi?"

"Je to tako važno?"

"Morda, morda pa ne."

"Čemu naj bi potem blatila njegovo čast?" je hitela Emily. "Komaj da se je ohladil. To bi bilo brezsrčno."

"Kam je hotel vaš mož?" je vztrajal Spivey.

"Samo domnevam, poročnik, točno tega ne vem." Emily se je neprijetno zdrznila.

"Povejte, kaj domnevate. Je ho-

pogosto hodil tja zlasti potem, ko je izgubil zadnje lase in ko mu je zdravnik predpisal tudi očala."

"Ste z vašim soprogom govorili o teh njegovih poteh?"

"Poskušala sem, pa je vse zanikal. On in George Carson sta se zdela prav posebno prekanjena. Enkrat sta govorila o kegljaškem klubu, drugič o poslovnih sestankih ali pa kakšnih družabnih obveznostih."

Domislice

- Za moške so žene in ljubezen poseben svet, ki nima nič skupnega z drugimi področji njihovega zanimanja.
- Vsak možki ima dve strani: tisto, ki jo pozna njegova žena, in ono, ki zanjo verjame, da je žena ne pozna.
- Vsak je sam tuje nesreče kovač.
- Strastno hrepenenje je posest, toda brez darovanja srca srcu je ni ljubezni več.
- Res je, da čas zdravi rane nesrečnikov; vendar dela to tako slabo, da vedno ostanejo globoke brazgotine.

WERNER SUKOWSKI

Hrana za papigo

Moški je prišel v trgovino s ptičjo hrano. Bil je utrujen, ko se je obrnil na prodajalca:

"Ali imate kaj hrane za papige? Rad bi kupil nekaj hrane za svojo papigo."

"Seveda, seveda! S čim vam smem postreči? Marsikaj imamo," je dejal prodajalec. "Od navadne hrane pa vse do vitaminskih koncentratov."

"Na primer?"

"Na primer Peperjeve sončne vitamine."

"Bom vzel."

"Dalje Šajterjevo eksotično hrano."

"Dobro! Pol kilograma."

"Zelo bi priporočal Hannemanove prosene glavice za moč."

"V redu. Tudi teh glavnic za moč bom vzel pol kilograma."

"Potem imamo na zalogi tudi Müllerjevo sipo zgovornosti."

"Odlično! Tega mi natehtajte kilogram. To je res odlično."

Mož je vzel zavitek pod pazduho, plačal je in vesel odšel proti vratom. Prodajalec mu je dejal v slovo:

"Svojo papigo imate zelo radi, kajne?"

"Da jo imam rad? Ljubim jo," se je kupec spet obrnil k prodajalcu, "cenim jo nad vse! Pomeni mi več kot karkoli drugega."

"Zares! Majhen ptiček prinese v dom toliko sonca."

Mož je stopil spet bliže k prodajalcu ter mu priznal.

"Saj smem biti iskren, ne vem, kaj bi še počel, če ne bi imel več svoje ljube papige. Zadnji teden, na primer..."

"Zadnji teden?"

"Da, zadnji teden je bil še prav posebno težak. Vsak dan sem imel kakšno dolžnost, kakšen sestanek ali kaj podobnega. V ponedeljek je imel neki moj stanovski tovariš rojstni dan. Prslavljanje se je pač zakasnilo. V torek smo imeli — da tako rečem — inauguracijo našega novega šefa oddelka. Bilo je spet zelo kasno. Potem smo imeli v sredo obletnico ustanovitve našega kegljaškega kluba. Tokrat ni bilo kasno, ampak je bilo, pravijo, že zgodaj. In potem, ah četrtek! In petek, eh! Še posebno pa sobota, na katero imam prav zares slabe spomine. Saj je bolje, da ne mislim na te stvari. Oh!"

Iz prijaznosti je prodajalec sprva prikimal, nato pa je vseeno tvegaj in bil toliko predrzen, da je vprašal:

"In kakšno vlogo ima pri vsem tem papiga?"

Mož je prodajalca pogledal nepremagljivo o-
tažno ter skoraj med jokom trepetaje dejal:

"Od nedelje že, dragi moj gospod, od nedelje je že ona, namreč moja najdražja papiga, edino bitje v družini, ki sploh še govori z menoj."

požrl slino in se nemirno oziral okrog.

"Ste prišli semkaj iz svoje hiše?"

"No, pravzaprav..."

"Ali pa iz bara?"

"Bara?" je ponovil Carson s strahom v svojih velikih očeh.

"Gospod Carson, povejte vse, kaj ste danes počeli."

George je spet požrl slino. "V nekem baru sem čakal Olja. Ni prišel. Klical sem ga po telefonu, a se ni odzval."

"Pa to točno veste?"

"Seveda."

"Nadaljujte," je zahteval Spivey.

"Nato sem se pripeljal semkaj, da poizvem, zakaj ga ni bilo. To je vse," je povedal George. "Hišna vrata niso bila zaprta. Luč je gorela. Šel sem noter in ga poklical."

"Ste videli truplo?"

"Ne takoj."

"Od vhodnih vrat bi ga pač morali takoj zagledati."

Carsonove roke so začele trepetati. "Saj sem povedal, da ga nisem takoj videl."

"Morda je bil tedaj še v prvem nadstropju, ko ste ga zagledali?"

"Kako... Ne, ne, ležal je pri vznožju stopnic."

"Obležal, hočete reči, potem ko je padel po stopnicah," je dopolnil poročnik Spivey.

"Priletel pač ni," je dejal George in se trudil, da bi bil spet odrezav kot navadno.

"Ne, priletel ni," je potrdil Spivey. "Ostane torej vprašanje..."

"Kakšno vprašanje?"

"Če je padel sam od sebe?"

"Kako pa? Veste kaj, menda ne boste zbijali šal."

"In zakaj ne, gospod Carson?"

"Ker je sam od sebe padel. Zato. Nihče ni Olja pahnil po stopnicah, najmanj pa jaz."

"E, kaj niste pravkar rekli pahniti?" je ostro vprašal Spivey.

"To ste namignili vi..." je začel George. Zmanjkalo mu je sape. "Vi, policisti... poznam vas, vem, da sumničite."

Če bi Olja kaj napravil, kaj bi vas potem poklical?"

"Zakaj pa ne? Saj ste morali računati na to, da vas je kdo videl, ko ste stopili v hišo," je pojasnjeval Spivey.

"Le zato, ker ste nas poklicali, ste mogli upati, da boste dokazali svojo dozdnevno nedolžnost."

"Saj tudi sem nedolžen! Le zakaj naj bi pahnil v smrt svojega starega prijatelja Olja?"

"Zaradi enega najstarejših razlogov, kar jih svet pozna," je dejal Spivey. "Vašemu razlogu je ime Bunny Malone!"

"B-b-unny?" je zajecjal Carson. Skoro so mu oči izstopile iz jamic.

"Kaj se nista vidva, vi in gospod Jones, prepirala, preden ste ga nehoti pahnili po stopnicah?"

"Ne, ne, tega nisem storil. Če vam povem..."

"Bojim se, da vas bomo morali vzeti s seboj, da se prepričamo," je dejal Spivey.

Iz Georgovih oči, polnih strahu, je zginila še zadnja sled razuma. Planil je iz hiše...

Emily je še pravočasno pritekla do hišnih vrat, da je videla, kako je prižgal motor. Kolesa so zaškripala, ko je z avtomobilom šinil od cestnega roba proti sredini ceste.

Spivey in uniformirani policist sta pravtako stekla in skočila v črn avto, ki je stal pred hišo.

Emily je še videla, kako je za naslednjim ovinkom zaneslo Georgov avto. Slišala je strahovit pok, drobljenje stekla in kovine, ko je zletel v izložbeno okno lepe modne trgovine. Buhnil je visok plamen.

Emily in Sarah sta v Emilyjini kuhinji pili čaj.

"Si imela pri tem kakšne neprijetnosti?" je vprašala Emily.

"Sploh ne," je skozi nos zamomljala Sarah. Čakala sem, da je Oliver prišel domov. V njegovi spalnici je zagorela luč. Pustila sem mu toliko časa, da se je preoblekel. Potem sem stopila sem in mu zaklicala, da si bom iz tvoje sobe sposodila bluzo. Toliko časa sem izbirala, dokler nisem slišala, da gre iz sobe. Zgoraj pri stopnicah sva se srečala. En sam sunek..."

"Sarah je zmignila z rame-ni..."

"Več ni bilo potrebno. Niti lopniti ga po glavi ni bilo treba, več, zaradi gotovosti. Taki je bil mrtev."

"No, ti si mi pa res mrzle krvi!" se je čudila Emily.

"Je bolj kot ti."

Za nepričakovano srečo se imava zahvaliti Georgeju," je spet začela Emily. "Ko je v baru postal že nestrpen, je prišel pogledat, kaj je Oliverja zamudilo. Zdaj pa nama ne bo treba mesece in mesece čakati, da bo trava zrastle čez vse to. Spravila si mi moža z vratu, ne da bi kdo najmanj posumil."

Emilyjine oči so zažarele. "Kaj boš storila Sarah, ko bova prodali najini hiši in dobili zavarovalnino?"

Sarah je srebrila iz skodelice. "Moj sklep je trden. Odletela bom v Acapulco."

Emily je pogledala skozi okno proti modremu nebu. "Jaz pa bom odšla na Havajske otoke," je rekla in srečno vzdihnila.

KPD Globasnica vabi ob 70-letnici

na tedenski kulturni festival

V nedeljo 29. aprila ob 15. uri: Drama dr. Metoda Turnška „Kralj Samo“; režija Hudl Anita.

V ponedeljek 30. aprila ob 19.30 uri: Zabavni koncert za mladino.

V torek 1. maja ob 14.30 uri: Mladinski barvni film „Kekec“;

ob 19.30 uri: Sodobna ameriška komedija Simona Neila „Zares čuden par“, režija Hudl Anita.

V četrtek 3. maja ob 19.30 uri: Diskusija o kulturnem delu koroških Slovencev.

V petek 4. maja ob 19.30 uri: Koncert narodno zabavne glasbe — ansambel Dobri znanci in sestre Potočnik.

V soboto 5. maja ob 19.30 uri: Koncert — pojejo Fantje iz Podnarta, igra godba na pihala „Gorje“, recitirajo člani Delavske univerze Radovljica.

V nedeljo 6. maja ob 10. uri: Odkritje spomenika Franca Ledra-Lesičjaka; ob 10.30 uri: Promenadni koncert, igra Godba na pihala „Gorje“; ob 15. uri: Slavnostna akademija. Sodelujejo zbor „Edinost“ iz Pliberka, zbor „Danica“ iz Št. Vida in godba na pihala „Gorje“.

Zvečer: ples, igra ansambel „Kmetci“ iz Puja.

Vse prireditve bodo v novi dvorani pri Šoštarju v Globasnici.

Za obisk vseh predstav popust pri vstopnini.

Vstopnice se dobijo v pisarnah KKZ in SPZ v Celovcu in v hranilnici v Globasnici.

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

Poročila: 5.00 — 6.30 — 8.00 — 10.00 — 13.00 17.00 — 19.00 — 20.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje: (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.05 Ljudske viže — 5.30 Kmetijska oddaja — 5.33 Ljudske viže — 5.40 Jutranja opažanja — 5.43 Pisane jutranje melodije — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.35 Glasba in dobri nasveti — 6.45 Deželni razgled — 7.00 Glasbeni mozaik — 7.45 Lokalna poročila — 8.05 Godba na pihala — 8.15 Oddaja za ženo — 9.00 Za prijatelje stare glasbe — 10.05 Operetni koncert — 11.25 Oddaja za podeželje — 11.45 Za avtomobiliste — 13.05 Deželni razgled — 13.30 Glasba po kosilu — 13.45 Slovenska oddaja — 15.30 Še vedno priljubljeno — 16.15 Ženska oddaja — 18.10 Odmev časa — 18.40 Šport — 18.45 Note in beležke — 18.55 Lahko noč otrokom — 19.03 Pregled sporeda — 19.05 Zabeležite si — 19.35 Melodija in ritem — 20.05 Deželna poročila — 22.10 Šport iz vsega sveta.

S SADNIMI DREVESCI IN GRMIČI

drevesnice

Marko POLZER

Lazar pri Veseloh

SO VSI ZADOVOLJNI!

Avstrije — 13.30 Zabeleženo na koroških cestah — 15.00 Komorna glasba — 16.30 Za otroke — 17.10 Operetne melodije — 17.56 Oddaja zbornice obrtnega gospodarstva — 18.00 Deželni razgled — 19.05 Avstrijske godbe na pihala — 19.50 Note in beležke — 20.10 Špet enkrat v Waglbachu — 21.00 Iz koroškega glasbenega življenja.

PETEK, 27. 4.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.05 Jutranja glasba — 6.50 Glasbeni mozaik — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Klavirska glasba — 10.00 Šolska oddaja — 11.03 Jodlanje in ljudska glasba iz Nižje Avstrije — 13.30 Veselo zaigrano — 14.45 Koroški avtorji: Johann Clesclutti — 15.00 Zborovska glasba — 16.30 Za otroke — 17.10 Glasba za konec tedna — 17.56 Oddaja delavske zbornice — 18.00 Deželni razgled — 19.05 Robert Stolz dirigira simfonični orkester — 19.50 Note in beležke — 20.10 Complesso di Musica antica Wroclaw — 21.30 Groteska.

SLOVENSKE ODDAJE

SOBOTA, 21. 4.: 9.00 Mednarodni evharistični kongres v Melburnu oznanja vstajenje.

NEDELJA, 22. 4.: 13.45 Duhovni nagovor — Gospod gre mimo...

PONEDELJEK, 23. 4.: 7.10 Po vaši želji.

TOREK, 24. 4.: 9.30 Popevke na tekočem traku — 13.45 Informacije — Šport — Po lovčevih stezah.

SREDA, 25. 4.: 13.45 Informacije — Poper in sol.

ČETRTEK, 26. 4.: 13.45 Informacije — Koroški kulturni pregled — Cerkev in svet.

PETEK, 27. 4.: 13.45 Informacije — Kar po domače.

RADIO LJUBLJANA

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobro jutro — 5.30 Danes za vas — 5.45 Informativna oddaja — 6.00 Jutranja kronika — 6.30 Informativna oddaja — 7.25 Pregled sporeda — 7.45 Informativna oddaja — 10.00 Danes popoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Dogodki in odmevi — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko noč otroci — 19.10 Obvestila — 19.30 Radijski dnevnik — 23.05 Literarni nohtur.

SOBOTA, 21. 4.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Plonirski tednik — 9.35 Glasovi v ritmu — 12.10 Rondo in rapsojija — 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji — 15.40 Pojo naši operni pevci — 16.00 „Vrtljak“ — 17.10 Z ansambлом James Last — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 19.15 S štirimi kovači — 20.00 Češkoslovaški dixielan-ansambel Tradicional jazz studio iz Prage — 21.15 Za prijetno razvedrilo — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 22. 4.: 6.00 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 8.05 Zadijsak igra za otroke — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Še pomnite, tovariši... — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Voščila — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.15 Zabavna glasba — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Popularne operne melodije — 15.05 Radijska igra „Alarm v Beljaku“ — 15.45 Nedeljsko športno popoldne — 18.00 Lelite z hamili — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer! — 22.20 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nohtur — 23.15 Jazz za vse.

PONEDELJEK, 23. 4.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Z velikimi zabavnimi orkestri — 9.40 Cicibanov svet — 12.40 S tujimi pihalnimi godbami — 14.10 Amaterski zbori pojo — 14.30 Voščila — 15.40 Z našimi simfoniki v svetu lahke glasbe — 16.00 „Vrtljak“ — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 19.15 Z ansambлом Franca Flereta — 20.00 „Ti in opera“ — 21.50 Ludwig van Beethoven: Sonata za klavir št. 6 v F-duru — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.15 Popevke se vrstijo.

TOREK, 24. 4.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola — 9.35 Slovenske narodne — 12.40 Z domačimi ansambli — 13.15 Zabavna glasba — 14.30 Z ansambлом Jožeta Privška — 14.40 „Na poti s kitaro“ — 15.40 Od melodije do melodije — 17.10 Ob 100-letnici rojstva Sergeja Rahmaninova — 18.15 V tork nazivljenje — 19.15 Z ansambлом Toneta Kmetca — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Od premiere do premiere — 21.30 Lahka glasba slovenskih avtorjev — 22.15 Popevke se vrstijo — 23.15 Solistična glasba skladatelja Srečka Koparca.

SREDA, 25. 4.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.25 iz glasbenih šol — 9.45 Glasbeni spomini — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Zabavna glasba — 14.30 Voščila — 15.40 Majhen recital violinistke

Gabriele Marffy-Skerlakove — 16.40 Listi iz albuma slovenskih avtorjev — 17.10 Naša glasbena galerija — 18.15 Glasbene vinjete — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 22.15 S festivalov jazz — 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

ČETRTEK, 26. 4.: Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola — 9.35 Slo-

Vesele velikonočne praznike vsem članom in poslovnim prijateljem

Hranilnica in posojilnica Železna Kapla

venske narodne — 11.15 Pohod „Po poteh tovarištva in spominov“ — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 14.10 Mladina poje — 14.30 Sestanek instrumentov — 16.00 „Vrtljak“ — 16.30 Prenos slovesnosti ob podelitvi nagrad OF — 17.45 Kulturna kronika — 18.15 Koncert po željah poslušalcev — 19.15 Z ansambлом Francija Puharja — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nohtur — 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov — 23.15 Večer z deli Benjamina Britna.

AVSTRIJA 1

SOBOTA, 21. 4.: 16.30 Za otroke — 16.55 Hrt na kri-vih potih — 17.40 S kamero zraven — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Novo v kulturi — 18.55 Oddaja Heinz Conradsa — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Beli konji — 21.10 Šport — 21.45 Čas v sliki — 21.50 Drugi dihi, film.

NEDELJA, 22. 4.: 16.00 Za otroke — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Peggy v Berlinu — 18.40 Bogastvo v slikah — 19.30 Čas v sliki — 19.40 Halo... hotel Sachser... vratar — 21.15 Šport — 21.40 Ob dvana-jstih opoldne.

PONEDELJEK, 23. 4.: 16.15 Za otroke — 16.45 Preka-njenec Bruno — 16.50 Za mladino — 17.40 Otrokom za lahko noč — 17.45 Pri debeločokih — 18.30 Veliko-nočne navade na Tirolskem — 19.30 Čas v sliki — 19.40 Šport — 20.15 Nedolžni krivci — 22.15 Čas v sliki.

TOREK, 24. 4.: 18.00 Angleščina — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Živalski raji — 19.00 Slike iz Av-strije in Južne Tirolske — 19.20 Pregled — sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Svet knjige — 21.05 Hit-Journal — 21.50 Čas v sliki.

SREDA, 25. 4.: 10.00 Šolska oddaja — 11.00 Ob dva-najstih opoldne — 16.30 Za otroke — 17.00 Za mladino — 17.35 Indian river — 18.00 Francoščina — 18.25 Ot-rokom za lahko noč — 18.30 Trije dečki in tri dekli-ce — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Saga o Forsythih — 21.10 Prezezi — 22.10 Čas v sliki.

ČETRTEK, 26. 4.: 10.00 Kaj bi lahko postal? — 18.00

KROJAŠTVO

WEISS

Išče vajenca
ali vajenko
za svoje podjetje
v Št. Janžu v Rožu

Italijanščina — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Športni mozaik — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Prva noč, film — 22.00 Čas v sliki.

PETEK, 27. 4.: 10.00 Šolska oddaja — 11.00 Prva noč — 18.00 Die grüne Welt: Mednarodni agrarni obzor-nik — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Očarljiva Jeannie — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Komisar — 21.20 Pompidou in Francija — 22.10 Čas v sliki — 22.15 Plesala je samo eno po-letje.

AVSTRIJA 2

SOBOTA, 21. 4.: 17.00 Saga o Forsythih — 17.50 Mladi mister, Lincoln, film — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Raj na drugi strani — 21.50 Čas v sliki.

NEDELJA, 22. 4.: 18.00 Odmev gora — 19.30 Čas v sliki — 19.40 Novo v kulturi — 20.10 Vzgoja — 20.15 Mo-dri Natan — 22.45 Čas v sliki.

PONEDELJEK, 23. 4.: 18.10 Najbolj divji zahod — 19.30 Čas v sliki — 19.40 Trije sokoli — 20.15 Večer pesmi — 21.20 Fenomeni na Filipinih — 22.05 Čas v sliki.

TOREK, 24. 4.: 18.30 Koledar razmišljanja — 19.00 Previden biti — pravočasno spoznati — zdraviti — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 David Ojstah — 21.05 „Ljubim te — ubijem te“ — 22.40 Teleprezije.

ČETRTEK, 26. 4.: 18.30 Mesto dela zgodovino — 19.00 Kontakt — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Enkrat v življenju — 21.45 Simon Templar — 22.30 Teleprezije.

PETEK, 27. 4.: 18.30 Gimnastični tečaj — 18.45 Poto-vanje k umetnosti: „Iz Antibe v Nica“ — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Za konec tedna

— 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Peklenska vro-ta — 21.40 Teleprezije.

JUGOSLAVIJA

NEDELJA, 22. 4.: 9.00 Madžarski pregled — 9.40 Z ar-sambлом Toneta Kmetca — 10.10 Kmetijska oddaja — 10.55 Mozaik — 11.00 Otroška matineja — 11.50 Ka-lipot — 12.10 Poročila — 12.15 Naše malo mesto — 13.05 Delavski amandmaji — 18.00 Poročila — 18.05 Velike bitke II. svetovne vojne — 19.45 Risanka — 19.50 Cik-cak — 20.00 Dnevnik — 20.35 V avtobusu — 21.35 Naši humoristi — 21.50 Športni pregled — 22.20 Po-ročila.

PONEDELJEK, 23. 4.: 14.45 Šolska oddaja — 16.45 Madžarski pregled — 17.45 Sovica oka — 18.10 Risanka — 18.15 Obzorik — 18.30 Skrivnosti Jadrana — 18.55 Mozaik — 19.00 Mladi za mlade — 19.45 Risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 Dnevnik — 21.05 Klo-buk Koste Vujiča — 22.05 Poročila.

TOREK, 24. 4.: 9.35 Šolska oddaja — 16.45 Madžarski pregled — 17.15 Delavski amandmaji — 17.45 Na on-strani srebrne črte — 18.00 Risanka — 18.10 Obzorik

Hotel Rožanski dom

potrebuje za celoletno
zaposlitev

- 1 receptorko
- 1 natakarico
- 2 vajenca za postrežbo

Obrnite se na naslov:

družina Antonič, Reka / Mühlbach,
9184 Št. Jakob v Rožu

telefon 0 42 53 - 241

— 18.50 Moški zbor France Zgonik iz Branika — 19.20 Mozaik — 19.25 Sladkorna bolezen pri otrocih — 19.55 Risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 Dnevnik — 20.30 Po-govor o... — 21.20 Nenavadne zgodbe — 21.50 Sto-letje kirurgov — 22.15 Poročila.

SREDA, 25. 4.: 8.20 Šolska oddaja — 16.45 Madžarski pregled — 17.40 Pot do ansambla — 18.05 Obzorik — 18.20 Od filma do filma — 18.40 Mozaik — 18.45 Edvard Kardelj o osnovnih vzrokih in smereh ustavnih sprememb — 19.45 Risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 Dnevnik — 20.30 Vera, cruz, film — 22.00 Nagomet — 22.15 Poročila.

ČETRTEK, 26. 4.: 9.35 Šolska oddaja — 16.40 Razboj-niki iz Kardemome — 17.10 Obzorik — 17.25 Podol-

tev nagrad OF — 17.55 Neznani leteči predmeti (UFO) — 18.45 Edvard Kardelj o osnovnih vzrokih in smereh ustavnih sprememb — 19.45 Risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 Dnevnik — 20.25 Kam in kako na-oddih — 20.40 Četrtekovi razgledi — 21.30 Zahod na jezersko deželo — 22.20 Stoji tam gori partizan — 23.20 Poročila.

PETEK, 27. 4.: 10.00 Poročila — 10.05 Otroci pojejo partizanske pesmi — 10.30 Črni bratje, mladinska igra — 11.30 Risanka — 16.00 Kuhinja pri violinskem klju-ču — 16.30 Poročila — 16.35 Profesor Baltazar — 16.45 Mozaik — 16.50 Čas, film — 17.00 Koroška še vedno poje — 17.55 Dobri stari pianino, slovenski film — 19.30 Veseli veter, film — 19.45 Risanka — 19.50 Cik-cak — 20.00 Dnevnik — 20.30 Dokumentarna oddaja — 21.20 XXI. stoletje — 21.45 Partizanka Anka — 22.50 Poročila.

HOTEL KOROTAN

Sekira
ob Vrbskem jezeru

Iščemo domače sodelavce

- za točilnico
- sobarice
- servirke
- kuhinjske pomočnice

Lastna soba, v večini s kopalnico.
Plača po dogovoru.

Prijave telefon Celovec 22 289.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih orga-nizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in upra-va: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gasometergasse 10, tel. 32-5-50 — Tiska: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.